

MEREU SĂ CĂLĂTORIM PE CĂRAREA RAIULUI

Nu cred că mai există altă parabolă care să pătrundă așa de adânc în inimile oamenilor ca aceasta a fiului risipitor, grăită mulțimii de oameni care-L ascultau pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Numai Fiul lui Dumnezeu putea să facă o radiografie, o analiză atât de completă a vieții omului după căderea lui în păcat, adică în moarte.

„Zis-a Domnul: un tată avea doi fii. Prin aceste cuvinte, Hristos Dumnezeu marchează nașterea omului, raportul dintre tată și fiii săi. Faptul că fiul cel tânăr își cere partea din averea ce i se cuvine arată responsabilitatea părinților față de fiii lor. Nu-i naști și-apoi îi abandonezi. N-ai avere să-i dai dă-i-L pe Hristos, Care este averea pe care ne-a dat-o Tatăl nouă! N-o risipi, căci Hristos este viața și mântuirea noastră!

Să nu ne hrănim cu roșcove, ci cu Hristos, din potirul iubirii Sale! O, ce hrană sfântă ne-a dat Tatăl nostru! Și totuși mulți dintre noi ne hrănim și astăzi cu roșcove.

Venindu-și în fire, fiul cel tânăr se scoală și se întoarce la tatăl său. Dar, din contextul parabolei, vedem că nu-i aduce, în mâinile sale, nici un dar acestuia. Oare așa să fie? Totuși s-a gândit să-i aducă ceva:

pocăința în inimă și lacrimi în ochi.

Având în minte parabola fiului risipitor, spun iubitelui frate creștin: Oriunde ai fi azi, departe de țara ta, întoarce-te, chiar de ești în suferință, la tatăl tău, la mama ta! Și, dacă n-ai câștigat averi, adu-le pocăința și lacrima ta! Ei te vor primi și vei moșteni ceea ce se cuvine.

Această parabolă arată starea omului pe pământ: poți să fii mort sau viu. De ești mort în păcatele tale, te poate învia Hristos. În această parabolă, Hristos Domnul grăiește despre învierea omului, așa cum aflăm, în Sfintele Evanghelii, mărturisiri despre învierea Sa. Iată acest arc peste timp în viața omului: naștere, moarte și înviere. Nașterea și moartea le experimentăm fiecare dintre noi, în timpul petrecerii noastre pe pământ, însă învierea o experimentăm cu toții odată, la venirea Fiului Omului.

Dacă ar veni astăzi Hristos într-una din bisericile noastre și L-am ruga să ne spună și nouă această parabolă, azi oare tot așa ar rosti-o? Imi este frică că ar grăi așa: „Un părinte a plecat de la casa sa și și-a lăsat soția cu doi copilași, iar el s-a dus într-o țară îndepărtată și de acolo n-a mai trimis nici un bănuț soției, să-și poată crește cei doi copii.”

Astăzi Hristos îi cheamă și pe părinți la fiii lor Hristos, îi așteaptă în poarta casei lor cu pruncii în poala Sa.

Ultimele cuvinte din această parabolă sunt: „Pierdut era și s-a aflat”. Doamne, pierdut sunt și eu, află-mă și așteaptă-mă la pieptul Tău!

Să nu aveți parte de mânia lui Dumnezeu! Să nu Se mânie Dumnezeu pe noi nici în viața aceasta, nici în ziua marii Judecăți! Doamne, nu Te mânia pe noi, căci și noi suntem fiii Tăi! De multe ori am greșit, dar nu Te mânia, Doamne, pe noi, niciodată! Să ne păzească Dumnezeu de mânia Sa! Dumnezeu să nu Se mânie niciodată pe neamul nostru românesc, să nu se mânie niciodată pe țara noastră! Să ne rugăm: Doamne, nu te mânia pe noi! Iată ce rugăciune scurtă și profundă! Câți dintre noi am rostit, pe cărările vieții noastre, această scurtă și adâncă rugăciune: „Doamne, nu Te mânia pe mine! Doamne, nu Te mânia!”

Să ne rugăm lui Dumnezeu să nu Se mânie pe noi, căci de multe ori, El ne cheamă la a Lui cină, ne cheamă la sfânta Lui biserică, dar nu numai la biserică, ci Dumnezeu ne cheamă mereu să călătorim pe cărarea Raiului, să nu ne depărtăm într-o parte sau în alta!

† IOAN

Actualitatea clasicilor

Horă de băieți

TUDOR ARGHEZI

Într-o țară care-a fost
Era mare cel mai prost.
Țara unde-i bun tutunul
Avea proști unul și unul.

Cine-oleacă-avea de cap
Și-l punea după dulap.

Pentru că omul cel mare
Se-alegea după picioare.

Umblau solii prin norod
C-un carâmb și-un calapod.
Și cinstirea ți se da
După talpă și pingea.

Dar deștepții find prea mulți.
Au rămas pe drept desculți.
Am o minte, vai de mine,
Și mă face de rușine.

Spune tu, pe ce-i cunoști
Dintre proști pe cei mai proști?

După chică sau chelie?
După unghii sau simbrie?
Fiindcă, vezi, mai-marele
Și-ascunde picioarele.

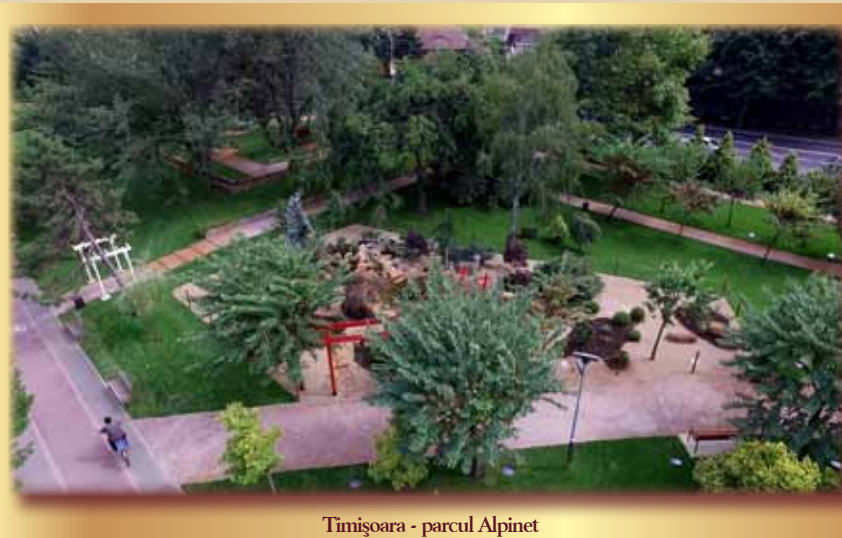
Este bine să știți...

În această perioadă de pandemie, jurnalul interregional „Banatul” este singurul jurnal care ajunge cu o consecvență lunară la cititori din patru județe!

LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

La prima vedere pare un părculeț de trecere, fără mare importanță. Inițial el se numea „Arboretum” și a fost creat în anul 1934 de același Mihai Demetrovici, cu prilejul unei întâlniri a horticultorilor din România (ocazie cu care s-a și constituit Asociația „Amicii Rozelor”). Pe un teren de 21.658 mp, pe malul stâng al Begăi, în albia majoră a acesteia, arhitectul a imaginat și realizat un parc cum rar mai vezi. Diverse specii alpine și subalpine (de aici și numele de azi) au fost aduse, îngrijite și acclimatizate. Nu numai din România, ci și din alte locuri. Terenul denivelat a mai fost și el lucrat așa încât acum avem o promenadă de-a lungul râului, o alee longitudinală prin parc și câteva transversale. Nici una dreaptă, ci meandrate, urcând și coborând, urmând meandrele spre stânga sau dreapta. Puțini sunt arborii monumen-

Timișoara - parcul Alpinet

tali. Majoritatea sunt specii de mare înălțime. Dacă ai curiozitatea să le arunci o privire pătrunzătoare, vei fi uimit de ceea ce descoperi: o lume fascinantă

cum nici nu-ți închipui că există. Scarele, băncile și trotuarele te întâmpină în lung și-n lat. Terasa Flora de acum câteva decenii era punctul de atracție. Mai țineți minte concertele formațiilor timișorene și stilurile lor muzicale? Era o adevărată desfătare a sufletului. De câțiva ani încoace, Club 33, chiar sub podul Traian, a preluat funcțiunea artistică și azi, de vrei să-ți impresionezi un musafir sau vrei - tu însuși - să te bucuri de o muzică bună într-un ambient deosebit, vii la localul de jazz de aici. Nu spuneți că nu vă place până nu ascultați de două-trei ori. Apoi mai vorbim. Un alt punct de atracție este debarcaderul folosit de vapoarașul turistic. De curând s-a amenajat și un spațiu civilizat, ba mai mult decât atât, în care poți sta și petrece clipe de liniște și distracție. Parcul, văzut de pe puntea vapoarașului, în leagănul dulce al undelor Begăi, apare la adevărata sa valoare și frumusețe.

Foaia de Jimbolia

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Continui în această ediție a jurnalului nostru dialogul meu cu Preaonoratul Părinte Alexa, urmând, cum spuneam în ediția trecută, îndemnul domnului primar Darius Adrian Postelnicu de a intervieva personalități ale orașului și cu precădere pe acei oameni care prin munca lor slujesc oamenii.

Preaonorate Părinte Petru Alexa, care mai este relația cetățeanului modern cu divinitatea, mai crede omul actual în sfânta biserică?

► Bineînțeles că omul modern mai crede în biserică și are o relație bună cu divinitatea. Nu se poate altfel. Asta se observă ușor și prin prezența masivă de mai multe ori a credincioșilor la slujbele religioase din parohia noastră. În primul rând, omul vine cu încredere la biserică și la preot, mai ales în mediul rural. Se observă asta și modulul emoționant cu care se raportează la Sfânta Împărtășanie. Oamenii vin cu bucurie la Sfânta Liturghie. Faptul că ei participă în număr mare la sfintele slujbe arată că au încredere în biserică, în preot și în divinitate, iar asta este foarte bine, dat fiind că nu aflăm în aceste timpuri tulburi, tensionante și cu multe provocări.

Biserica aduce mângâiere.

► Da, biserica a adus și aduce mângâiere sufletească întotdeauna atunci când omul vine să ceară ajutorul. Biserica este alcătuită din credincioși activi, vorbesc de cetățeni care vin la slujbe fizic, luni, marți, miercuri și joi. Asta arată că ei trăiesc prin biserică și au biserica în suflet.

Da, totuși cetățeanul modern mai are nevoie de biserică, chiar dacă viața lui este copleșită de internet, telefon inteligent, televizor, google și facebook.

► Așa este, omul actual are mare nevoie de biserică, chiar dacă nu aflăm în modernitate și viața noastră este copleșită de tehnica aceasta modernă, de mijloacele electronice de comunicare și de informare. Dar acestea nu pot să îl țină departe de biserică. Întotdeauna omul va avea nevoie de biserică și de Dumnezeu. Asta se vede cel mai mult atunci când îl iubesc suferința și necazurile. Omul cere sprijinul lui Dumnezeu. Comunitatea modernă are problemele inerente, conflictele sociale inerente, dar omul pentru a izbândi cu ușurință va cere ajutor divinității.

Când se vede asta mai bine?

► Se vede cel mai bine când omul își atinge limitele. Omul copleșit de durere vine la preot și la biserică, pentru a-și găsi alinarea. E o realitate pe care nu o putem ignora. Eu văd aceste fapte zi de zi. Omul când se confruntă cu probleme grave vine la preot și caută speranțe. Dumnezeu îți dă înțelegere,

Dumnezeu este răspuns la tot

Petru ALEXA

speranțe, în Dumnezeu vei găsi întotdeauna răspuns la chestiunile grave cu care te confrunți și găsești rezolvarea. Dumnezeu este răspuns la tot.

Părinte, care credeți că sunt cele mai mari pericole care amenință biserica în aceste vremuri?

► Cea mai mare amenințare este neascultarea omului. Vorbim de neascultarea față de Dumnezeu, față de părinți, față de principii morale religioase, față de tot ceea ce trebuie să fie frumos și bun; neascultarea, adică lipsa de respect față de aceste valori, împărțind omul de cele mai multe ori la autodistrugere, la rătăcirii și destrămări de familii, la durere și nefericire.

Trăirile extreme ...

► Trăirile extreme nu sunt bune niciodată, iar cetățeanul modern se confruntă adesea cu situații extreme și cu manifestări duse la extrem. Omul nu prea înțelege ce i se întâmplă atunci când i se întâmplă o nenorocire, dar dacă și-ar analiza faptele și viața și-ar da seama de ce a ajuns acolo, unde a ajuns să sufere și să piardă.

Și o altă amenințare?

► O altă amenințare este asumarea unor libertăți prea mari. Modernismul aduce o libertate și un libertinaj excesiv, cu tot ceea ce decurge de aici, lipsa autocontrolului și lipsei fricii față de Dumnezeu.

TÂRG DE PLANTE, OAMENI ȘI POVEȘTI VINDECĂTOARE

La mijlocul lunii trecute, în piața centrală din Jimbolia a avut loc evenimentul intitulat „Târg de plante, oameni și povești vindecătoare”, în cadrul căruia au fost organizate și diferite momente culturale, istorice, inclusiv o mică expoziție dedicată doctorului Karl Diel.

Au fost comercializate produse realizate din și cu plante medicinale și aromatice de copii care au participat în cadrul acestui proiect al cărui coordonator a fost Asociația „Colț de Banat”.

Expoziție cu 1000 de Biblii

Muzeul Presei din orașul Jimbolia a „găzduit” aproximativ 1000 de Biblii de varii și vechi dimensiuni. Invitatul vernisajului a fost preotul Constantin Jinga, doctor în filologie și autor a numărare scrieri care abordează teme biblice.

Inițiatorul proiectului Muzeul Bibliei este domnul Ionel Tuțac, iar organizatorii evenimentului au fost „Asociația Renașterea Familiei”, Primăria și Consiliul Local Jimbolia.

TABĂRA DE CREAȚIE LITERARĂ „PETRE STOICA”

In perioada 10-12 septembrie 2021, Muzeul Presei „Sever Bocu” și Universitatea de Vest din Timișoara au organizat „Tabăra de creație literară-Petre Stoica”. În cadrul acestei acțiuni, 9 tineri scriitori din România și Republica Moldova alături de mentorii acestora - scriitorii Adriana Babeți, Pia Brînzeu, Marcel Tolcea, Robert Șerban și Tușor Crețu - au redat suflul de odinioară al Casei Memoriale „Petre Stoica”.

În fiecare dintre cele trei seri au existat evenimente dedicate publicului: Adriana Babeți și Pia Brînzeu au discutat despre casele din cărți și cărțile din case, Marcel Tolcea și Robert Șerban au evidențiat ce mai poate face poetul în lumea de astăzi, iar ziua de 12 septembrie a fost presărată cu un moment de muzică clasică la studenții Facultății de Muzică și Teatru din Timișoara, cu o expoziție de arte vizuale a artistei poloneze Kaja Renkas și cu literatură.

Triplex Confinium

Facultatea de Arhitectură și Urbanism din cadrul Universității Politehnica Timișoara a organizat, în perioada 20-30 septembrie 2021, o școală de vară care s-a desfășurat în Jimbolia. Proiectul denumit „Triplex Confinium” este un parteneriat Erasmus + între facultăți de arhitectură din Timișoara, București, Ungaria și Bulgaria cu participarea unei facultăți de geografie și a unui departament de sociologie.

La acțiunea din Jimbolia au participat studenți și profesori care de-a lungul zilelor petrecute în localitate au luat parte la diferite ateliere, au pregătit proiecte și au descoperit entități culturale ale orașului, detalii cu privire la istoria locală, precum și zona bălților.

CAMPANIA DE COLECTARE A DEȘEURILOR ELECTRICE, ELECTRONICE ȘI ELECTROCASNICE

Sâmbătă, în data de 02.10.2021, în intervalul orar 10:00 - 15:00, pe raza orașului Jimbolia a avut loc campanie de colectare a Deșeurilor Electrice Electronice Electrocasnice. Ridicarea deșeurilor de acest tip sa efectuat direct de la domiciliul cetățenilor, aceștia au avut la dispoziție un număr de telefon pentru a se înregistra cu adresele de unde trebuiau ridicate deșeurile, iar echipajele companiei de colectare s-au deplasat la adresa indicată și au preluat deșeurile electrice.

ZIUA POMPIERILOR

Ziaua de 13 septembrie este recunoscută la nivel național ca fiind Ziua Pompierilor. Cu acest prilej, Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență din Jimbolia a organizat în data de 18 septembrie un moment festiv.

Acțiunea a debutat cu primirea oaspeților, a continuat cu vizitarea muzeului și a culminat cu defilarea formațiunilor de pompieri participante.

A FOST SEMNAT CONTRACTUL DE FINANȚARE PENTRU TABLETE ȘCOLARE

A fost semnat contractul de finanțare pentru proiectul intitulat „Achiziționare tablete școlare și alte echipamente IT pentru dotarea școlilor de pe raza Orașului Jimbolia, județul Timiș”, Cod SMIS 2014+ 144507.

Valoarea totală a Contractului de Finanțare este de 2,915,244.61 lei.

TRUPA MOLNÁR DIXIELAND

La începutul acestor toamne, la Casa de Cultură a Orașului Jimbolia a avut loc un concert susținut de Molnár Dixieland Band din Budapesta. Concertul a constat în muzică dixieland, un tip de jazz specific zonei New Orleans. Evenimentul a fost organizat de Asociația Csekonic Jimbolia, Nemzeti Kulturális Alap și Primăria Orașului Jimbolia.

PAGINA REALIZATĂ DE GEORGE MIRON

Foaiia F de Făget

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

„FELICIT ȘI TOTODATĂ ADUC MULȚUMIRI ECHIBEI MIXTE FORMATE DIN ANGAJAȚI AI PRIMĂRIEI ȘI SPITALULUI, COORDONATĂ DE DOMNUL SILVIU DUMITRESCU!”

MARCEL AVRAM, PRIMAR AL ORĂȘULUI FĂGET

se poate trăi din limpezisuri de viață rodnică și din

„Mi spunea odată Vasile Todi că dacă ar porni să facă turul României, marea buclă, atunci, locul de unde ar porni, ar fi orașul Făget. Pentru că, spunea el, la Făget, vinul, ca-n vechi sidefuri, e bătrân, tulburător și mereu îngenuncheat poeziei și legendelor. Astfel că la Făget

dumbrăvi vâratice. În acest oraș care-și schimbă armonios înfățișarea, prin proiectul „Prevenția în sănătate și creșterea vieții pentru locuitorii din Făget” se va achiziționa un aparat de imagistică medicală și un aparat pentru ecografie, dar și monitoare de funcții vitale, aparatură care să permită diagnosticarea de specialitate rapidă și cu o rezoluție imagistică înaltă. Despre acest proiect pus la punct de conducerea administrației făgetene pentru oamenii locului, domnul profesor Marcel Avram, primarul orașului mi-a spus:

„Dacă acum doi ani am reușit să aducem Spitalului Orașenesc Făget aparatură în valoare de 500.000 de

euro, prin acest nou proiect vom aduce fonduri de încă 800.000 de euro spre Spitalul Făget. Felicit și totodată aduc mulțumiri echipei mixte formate din angajați ai primăriei și spitalului, coordonată de domnul Silviu Dumitrescu!”

Primăria Făget a accesat fonduri de aproape un milion de euro de la Ministerul Sănătății, din care va achiziționa aparatură de imagistică medicală de ultimă generație. Tot din aceste fonduri și personalul medical va urma cursuri de perfecționare și se vor organiza campanii de conștientizare cu privire la aplicarea metodelor pentru prevenția bolilor netransmisibile și infecțioase.

RESTITUIRI FĂGETENE

ȘCOALA MAGHIARĂ DIN FĂGET

Prof.dr. DUMITRU TOMONI

De când și-a botezat fiul, la 30 octombrie 1769, tatăl Andreas Xaverius Schlan figurează în registrul botezaților Bisericii Romano Catolice ca fiind Ludimagister, adică învățător, și de aceea anul 1769 este considerat drept începutul învățământului confesional german. Școala romano-catolică va funcționa ca școală confesională cu

limba de predare germană până în anul 1884, apoi cu limba de predare maghiară, până în anul 1891, când comunitatea bisericească locală hotărăște să o predea în grija statului, devenind școală de stat cu limba de predare maghiară.

Începând cu anul 1895 se înființează și o clasă de fete. Școala romano-catolică s-a dezvoltat continuu ajungându-se de la un singur învățător în 1884 (când este numit Csokany Gyula) la șase cadre didactice în 1914 și de la circa 100 de elevi la peste 400. Creșterea importanței școlii se explică prin înființarea coloniei maghiare (Telep) la marginea Făgetului german, înspre Margina și prin aflulxul crescând de copii români, atât din Făgetul român (partea românească), cât și din satele din jur, dornici de a-și însuși cât mai bine limba statului, pentru a-și putea continua studiile la școlile medii sau pentru a putea ocupa o funcție publică și, nu în ultimul rând din dorința statului maghiar de a face atractivă școala maghiară într-o regiune populată aproape în exclusivitate cu români.

De remarcat, faptul că în ciuda unor taxe destul de

mari pe care trebuiau să o plătească locuitorii din Făgetul român, sau din altă localitate, numărul copiilor de altă credință decât cea romano-catolică a fost în continuă creștere. Aproape toți preoții

și învățătorii din zonă și-au dat copiii la această școală: A. Mustețiu (Făget), Vasile Nicorescu (Temerești), A. Filer (Sintești), Adam Damaschin (Pădurani), Cornel Musta (Zolt), Iosif Popescu (Brănești și Curtea) etc. Preoți: toți copiii protopopului Sebastian Olariu, deși el era inspectorul școlilor confesionale ortodoxe românești din protopopiat, Simeon Popescu (Bătești), D. Iclozan (Băsești), Ioan Balint (Povergina), Mihai Jurma (Luncani), Alexandru Jucu (Răchita) etc.

Acest spor de efective școlare a impus construirea unui nou edificiu școlar, pe locul celui vechi, cu trei

săli de clasă și locuință pentru director. El a fost dat în folosință în anul 1896, în cadrul serbărilor Mileniului. După colonizarea maghiarilor, în Telep a fost construită o a doua clădire școlară, cu două săli de clasă și cu locuință pentru director. Creșterea prestigiului școlii și înființarea coloniei maghiare au făcut să se înregistreze, în anul școlar 1916/1917, un număr record de școlari și cadre didactice: 331 elevi promovați, 44 repetenți, 131 copii în cele două grădinițe și 4 învățători, 3 învățătoare, 2 educatoare și 4 catehiști.

Dintre învățătorii școlii germano-maghiare merită a fi evidențiați Maller Anton /Antal (1869-1883), care a fost (în 1881- 1883) învățătorul lui Traian Vuia, exercitând asupra lui o puternică influență în dorința acestuia de a studia probleme zborului cu aparate mai grele decât aerul și, mai ales, Csokany Gyula, sub conducerea căruia școala maghiară a cunoscut cea mai mare dezvoltare, el fiind primul director școlar din Făget și primul editor de anuare școlare, documente de mare utilitate pentru oricine dorește să cunoască situația școlii maghiare din acei ani.

VIZITĂ ȘI BINECVÂNTARE ARHIEREASCĂ ÎN PROTOPOPFIATUL FĂGET

La începutul acestei luni, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan al Banatului, Președinte de Onoare al Jurnalului interregional „Banatul”, a fost prezent în Protopopiatul Făget, acolo unde, după încheierea lucrărilor de restaurare a bisericii de lemn monument istoric din Bătești, a venit rândul sfințirii ei. Cu acest prilej, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan al Banatului a săvârșit târnosirea bisericii asistat de preotul paroh Valentin Murar și de mai mulți clerici în frunte de părintele protopop al Făgetului, Dorin Covaci.

Biserica a fost, este și va rămâne cel mai important pilon identitar al neamului românesc. În acest adevăr de netăgăduit se cuprind și cele 16 biserici de lemn, monumente istorice, din Protopopiatul Făget, Arhiepiscopia Timișoarei, care dau mărturie despre viața și credința în Dumnezeu a înaintașilor noștri. Ele reprezintă un tezaur inestimabil de cultură și artă bisericească din Banat. Cele 16 biserici de lemn au fost ridicate după eliberarea Banatului de sub ocupația otomană de către trupele lui Eugeniu de Savoya.

PAGINĂ COORDONATĂ DE PROF. ANIȚA-VIORICA PUȘCAȘU

Foaia de Lipova

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

PRIMĂRIA ORAȘULUI LIPOVA, PRIN ECHIPA PERA – LĂPĂDAT – JICHICI A SEMNAT CONTRACTUL DE LUCRĂRI PENTRU PROIECTUL CARE VA ASIGURA REABILITAREA A 18 STRĂZI DIN ORAȘUL LIPOVA!

Urmând ca lucrările să fie demarate în cel mai scurt timp, mult așteptatul proiect care va asigura reabilitarea și modernizarea a 18 străzi din Orașul Lipova are în prezent și o firmă care va asigura realizarea acestuia, selectată în urma licitației desfășurate și a contestațiilor înaintate. În fapt, este vorba despre o asocierie de patru firme.

Astfel că în reprezentanții celor patru companii din cadrul asocierii au fost prezenți la Lipova, alături de primarul Orașului Lipova domnul Florin Fabius PERA, de domnul viceprimar - Ioan LĂPĂDAT și de domnul Iosif Mircea JICHICI - administrator public, pentru semnarea contractului de lucrări și stabilirea tuturor detaliilor și pașilor necesar de îndeplinit în următoarea perioadă.

PROIECTUL CU CEL MAI MARE NUMĂR DE STRĂZI PREVĂZUTE DINTRE TOATE PROIECTELE REALIZATE PENTRU ACEST GEN DE LUCRĂRI

Cu o valoare de 8.424.349,78 lei, proiectul va asigura conform obiectului contractului proiectarea și execuția lucrărilor de reabilitarea a infrastructurii rutiere pe 18 străzi din Orașul Lipova.

În ceea ce privește durata de realizare, conform contractului de lucrări, primele 3 luni de zile de la data semnării, vor fi alocate pentru elaborarea proiectului tehnic, a detaliilor de execuție și a documentațiilor pentru obținerea avizelor și acordurilor, ulterior acestor 3 luni durata de execuție propriu-zisă a lucrărilor fiind prevăzută pentru 12 luni.

Finanțat de Ministerul Dezvoltării, în cadrul Programului Național pentru Dezvoltare Locală 2017-2020, proiectul „Reabilitarea infrastructurii rutiere pe str. General Petrescu, str. Cuza Vodă, str. Vasile Alecsandri, str. 1 Decembrie, str. Meșianu, str. M. Viteazul, str. Viilor, str. Mureș, str. Mihai Eminescu, str. Sarmisegetuza, str. Înv. I. Tuducescu, Calea Timișorii, str. A. Vânătu, str. Sgt. E. Chiriță, str. Zorilor, str. Clujului, str. Lugojului și strada Eftimie Murgu, este unul complex, cu cel mai mare număr de străzi prevăzute dintre toate proiectele realizate pentru acest gen de lucrări, cuprinzând ultimul pachet de străzi din orașul Lipova, în număr de 18, care necesită o reabilitare a infrastructurii.

În urma realizării lucrărilor prevăzute, cele 18 străzi incluse vor primi o imagine cu totul nouă și se vor asigura cele mai bune condiții pentru circulația rutieră și pietonală.

PĂULIȘ - RADNA, ANUL 1944

După 77 de ani, „Bătălia de la Păuliș” din 14 septembrie 1944, una dintre cele mai crâncene lupte din Al Doilea Război Mondial purtate de trupele române după întoarcerea armelor contra naziștilor – comemorată la Radna - Lipova și Păuliș de către autoritățile locale și județene.

Luna septembrie a marcat, la fel ca în fiecare an, și de această dată, un eveniment important pentru reprezentanții administrațiilor locale și județene: comemorarea eroilor de la Detașamentul Păuliș.

Astfel că în ziua 18 a lunii trecute, la 77 de ani, de la luptele duse la Păuliș oficialitățile de la nivelul județului Arad împreună cu cele de la nivel local - Lipova și Păuliș, au adus ca în fiecare an la această dată un omagiu eroilor din Detașamentul Păuliș pentru luptele din septembrie 1944 pe care le-au purtat

împotriva trupelor inamice invadatoare pe teritoriul județului Arad, pentru apărarea Defileului Mureșului dar și a suveranității și integrității patriei.

Ceremoniile au fost organizate de către „Asociația Națională a Veteranilor de Război” – Secțiunea „Detașamentului Păuliș”, în sprijinul căreia au venit, ca de fiecare dată, următoarele instituții locale și județene:

Instituția Prefectului Arad, Primăria și Consiliul Local al Orașului Lipova, Primăria Comunei Păuliș, Consiliul Județean Arad, Arhiepiscopia Aradului, cadre militare de la nivelul Județului Arad, precum și Direcția pentru Cultură și Patrimoniu Național a Județului Arad.

La Cimitirul Eroilor de la Radna, acolo unde s-a dat startul ceremoniilor dedicate acestui eveniment, s-a oficiat o slujbă de parastas și de pomenire a eroilor, precum și o acțiune de depunere de coroane din partea instituțiilor locale și județene prezente la această desfășurare. Slujba religioasă a fost oficiată de mai mulți preoți, avându-l în frunte pe Înaltpreasfințitul Părinte Timotei Sevcicu, Arhiepiscopul Aradului.

Ceremoniile de comemorare au avut loc la Monumentul cpt. Ioan Fătu, în Cimitirul Eroilor din Radna, Biserica Ortodoxă din Păuliș și la Monumentul Eroilor de la Păuliș.

Printre oaspeții de seamă care au participat la ceremoniile solemne, de la Radna, alături de reprezentanții administrației publice locale - Florin Fabius PERA - primarul Orașului Lipova, viceprimarul - Ioan LĂPĂDAT, Iosif Mircea JICHICI - administrator public și reprezentanți ai Consiliului Local Lipova, au fost subprefectul Județului Arad - Doru SINACI, deputații Mihai FIFOR și Adrian ALDA precum și cadre militare de la nivel județean și local.

PE AICI NU SE TRECE!

Împlinirea a 77 de ani de la luptele din 1944, a adus din nou, momente emoționante și speciale, în timpul ceremoniilor militare și religioase organizate

cu această ocazie, acestea fiind unele foarte frumoase și impresionante, toți cei care au avut ocazia să poată fi prezenți în cadrul acestor manifestări, exprimându-și onoarea și bucuria de a fi parte și astăzi, după aproape 80 de ani la toate aceste acțiuni deosebite și sperând că această zi va dăinui mereu în viitor și tradiția comemorării eroilor neamului care au luptat pe aceste meleaguri în anul 1944, va fi dusă mai departe generații la rând de aici înainte.

Deviza „Pe aici nu se trece!” sub care au luptat tinerii elevi ai Școlii de subofițeri în rezervă nr. 5 din Radna, la granița de vest a României, a reprezentat un imbold de suflet și de sacrificiu, și aceasta va aduce în fiecare an la această dată, un omagiu, din partea generațiilor de azi și a celor viitoare în memoria înaintașilor- eroi ai neamului românesc.

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOMNIȘOAREI ADELA POPESCU

Foiaia Societății Metropolitane de Transport Timișoara

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Omul, în tot ce face, să-și amintească de sfârșitul său și să trăiască cu gândul la moarte și nu va nedreptăți sau greși niciodată

Dr. Ing. Ioan GOIA - Director general al Societății Metropolitane de Transport Timișoara

Timpul, e lucru știut, zboară uneori ca pasărea, alteori se târăște ca melcul; dar omul se simte bine atunci când nu ia în seamă trecerea lui. Dacă agenda mea de lucru nu ar fi consemnat întâlnirea cu domnul Goia, poate că nu aș fi luat în seamă trecerea timpului, întârziind să admir lumina zilei de toamnă, asemănătoare

cu lumina unei lămpi cu abajur galben de hârtie dantelată. Și grăbindu-mă, pentru a fi punctuală, am avut totuși răgaz să mă gândesc că omul Ioan Goia, poate fi un model pentru noi, cei mai tineri și prin felul în care și-a rânduit viața, în așa fel încât și, în viața sa, nu-și mai găsesc loc nici plictiseala, nici tristețea ... nici alte sentimente apăsătoare. Dar despre acest mod frumos în care și-a rânduit viața despre care dânsul spune că „este minunea minunilor”, veți putea citi în ediția viitoare a jurnalului nostru.

Bună ziua domnule director general, mulțumindu-vă pentru amabilitatea de a continua dialogul nostru, urmărit cu mult interes de cititori. Aș dori să aflu și mai multe date de interes pentru călătorii care beneficiază de serviciile societății pe care o conduceți.

► Domnișoară, o să încerc să explic contextul în care se desfășoară sistemul de transport public de persoane, cine este și cu ce se ocupă punând accent pe locul care îl ocupă utilizatorul din perspectiva serviciului de mobilitate metropolitană. Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „Societatea Metropolitană de Transport Timișoara” a atribuit contractul unui operator intern, unde acționar unic este UAT Timișoara potrivit legislației aplicabile în materia serviciilor publice de transport persoane, cu respectarea cerințelor din Regulamentul (CE) nr. 1.370 / 2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători și are ca scop prestarea de servicii publice de transport de interes economic general și stabilirea condițiilor pentru modernizarea și dezvoltarea sistemului de transport public de persoane în aria de competență

a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „Societatea Metropolitană de Transport Timișoara”.

Care sunt membrii asociației?

► În cadrul Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „Societatea Metropolitană de Transport Timișoara” sunt membri următoarele unități administrative-teritoriale: Municipiul Timișoara, Comuna Ghiroda, Comuna Remetea Mare, Comuna Moșnița Nouă, Comuna Sânmihaiu Român, Comuna Dumbravița, Comuna Dudeștii Noi, Comuna Săcălaz, Comuna Becicherecu Mic, Comuna Sănandrei, Comuna Șag, Comuna Satchinez, Comuna Orțișoara, Comuna Giarmata, Comuna Pădureni, Comuna Biled, Comuna Șandra, Comuna Variaș, iar ultimele UAT - uri care au aderat în anul 2021 au fost Comuna Parța, Comuna Cenei, Comuna Otelec și orașul Recas, în total 22 de UAT-uri.

Ce ar putea fi folositor cititorilor noștri privind comisia de mobilitate ...

► În cadrul Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „Societatea Metropolitană de Transport Timișoara” a funcționat până în prezent o comisie de mobilitate metropolitană care a parcurs câteva importante etape de dezvoltare a strategiei sistemului de transport începând cu o nouă arhitectură și optimizarea acestuia la nivelul județului Timiș. Se va completa această comisie cu alte autorități publice cu atribuții în domeniul transporturilor, alte organizații, patronate din domeniul transporturilor și asociații respectiv organizații ale utilizatorului. Operatorul intern desemnat va presta serviciul public de transport local de persoane pentru următorii 9 ani, un an s-a împlinit în iulie 2021 din cei 10 de contract, efectuat cu: autobuze, troleibuze, tramvaie, hidrobuze tip catamaran (vaporașe).

Domnule director general, legat de operatorul de transport, ce ar trebui să cunoască utilizatorul?

► Călătorii de fapt toți utilizatorii transportului public trebuie să cunoască că operatorii de transport sunt obligați să transporte toate acele persoane care dețin un titlu de călătorie valabil, inclusiv categorii de călători care beneficiază de facilități la transport, respectiv de gratuități și reducerile titlu-

rilor de călătorie stabilite după data intrării în vigoare a contractului de servicii publice prin: acte normative, hotărâri ale Consiliului Local, hotărâri ale Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „Societatea Metropolitană de Transport Timișoara”.

Domnule director general s-ar mâhni cititorii «Jurnalului interregional Banatul», dacă dialogul nostru s-ar limita, doar la informații legate strict de activitate dumneavoastră. Și am să vă dau un exemplu în acest sens ...

► Vă rog.

De pildă, domnul profesor Iulian Frențiu, din satul Căpâlnaș, comuna Birchiș, aflând că sunteți absolvent al Facultății de Teologie, ne trimite prin poșta electronică a redacției rugămintea de a vă întreba, care e pilda pe care o recomandați spre lecturare elevilor săi?

► O să citez dintr-o carte dragă mie, care spune că omul, în tot ce face, să-și amintească de sfârșitul său și să trăiască cu gândul la moarte și nu va nedreptăți și greși niciodată. Lunga reflecție a omului să se oprească la ceea ce a mai fost, ceea ce a mai fi pe pământ și ceea ce se întâmplă se va mai petrece că nu este nimic nou sub soare în lumea aceasta. „Pilda semănătorului” cu explicațiile și înțelesurile ei aduce o lămurire pentru toți aceia care vor să-și explice care este scopul vieților pe pământ.

Domnule Ioan Goia, credeți în minuni?

► Normal că am crezut și cred în minuni. Toată natura, tot ce nu înconjoară este o minune. Că omul uneori este ignorant și indiferent și trece nepăsător prin creația minunată care ar trebui să-l bucure în fiecare zi, este o problemă legată de o viziune personală a singurătăților și de reflecție individuală. Viața ca atare este o minune. Pentru mine, în fiecare dimineață în care mă trezesc și mai văd un răsărit de soare, este o minune, că mi se dă o șansă în a împlini scopul vechi în această lume. Am învățat să mă bucur de fiecare lucru care mi se întâmplă în familie, de natură, de oamenii buni care mi-au fost scoși în cale. Greu lucru a fost acesta și anevoios de înțeles în tinerețe. Viața în sine este minunea minunilor.

MARI BINEFĂCĂTORI DE RIME - IOAN ALEXANDRU

Fului meu

Șase opriri ne sunt îngăduite	Până ce-a ajuns în straie de iubire
Fără să ne-mpuținăm pe pământ	Vei fi lăsat de nuntă să te-atingi
Oprirea de la faptele nelegiuite	
De la hrana ce aprinde curând	Și stelele pe cer sunt ascultate
	Și puii-n cuib 's-ân grija oarecui
Neamestecul cu cei fără măsură	În inimă presimte fiecare
Întoarcerea dintre clevetitori	Când lacrimile nu sunt ale lui
Din avuțiile ce duc la ură	
Din propria ta voie uneori	Și poate plânge fără de măsură
	Căci dragostea într-însul s-a aprins
Să poți porni cuvine-se oprire	Acest pământ se stinge în aură
De șase ori se cade să te stingi	De câte ori de dragoste-i învins.

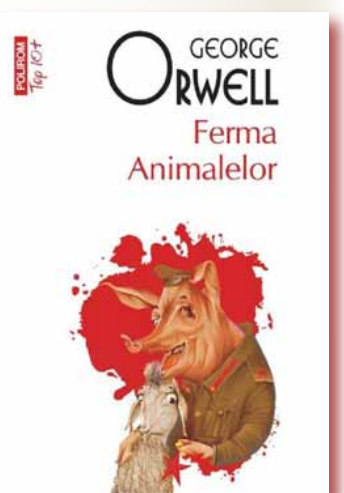
SUGESTIE PENTRU LECTURĂ

FERMA ANIMALELOR

Pentru luna aceasta, vă recomandăm, dragi cititori, o fabulă politică plină de înțelegere, de compasiune și de învățătură pentru vremurile pe care le trăim: „Ferma Animalelor”, semnată de George Orwell. O carte care inspiră celebra animație difuzată în anul 1954 și reluată în 1999 de un film în care vocile personajelor au fost dublate, printre alții, de Patrick Stewart, Julia Louis-Dreyfus și Peter Ustinov.

Când animalele de la ferma lor alungă stăpânul bețiv, toate sunt cuprinse de un zel colectiv. Fiecare muncește peste program, productivitatea crește și, pentru moment, toate gurile sunt sătule. Regulile de aur ale colectivității vor fi înscrise cu litere uriașe pe un hambar: toate animalele sunt egale, nici un animal nu va bea alcool, nu va purta haine, nu va dormi în pat, nu-și va ucide semenii. Dar nu va trece mult până când porcii vor prelua conducerea fermei și se vor bucura de toate privilegiile puterii.

Punctul culminant al utopiei „Ferma Animalelor” poate fi înțeles fie și numai din ultima regulă care mai rămâne înscrisă pe hambar: „Toate animalele sunt egale, numai că unele animale sunt mai egale decât altele”.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Coșteiu

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Jot ce s-a făcut la nivel de comună, trebuie și îmi face plăcere să recunosc, am făcut cu sprijinul consătenilor mei!

Ajung în comuna Coșteiu, Aodată cu ora de începere a programului administrativ, încercând să fiu la ora stabilită cu domnul primar. Eram deja așteptată, edilul comunei fiind, după cum se știe, un om al punctualității planificate.

Domnule primar, nu sunteți precizător, nici nu aveți asemenea pretenție și totuși, ceea ce ați spus, și noi am și publicat în ediția din iunie a acestui an în paginile jurnalului interregional „Banatul” stă și azi ca dovadă de netăgăduit a spusei dumneavoastră. Spuneți atunci, citez: «La sfârșitul sezonului estival, vor reapărea restricțiile impuse de o pandemie care nu s-a încheiat așa cum se spune și se crede.» De unde ați știut?

▶ Doamnă profesor Alina Grad, în primul rând doresc să vă urez bun venit în comuna noastră, cât privește răspunsul, vă propun să invităm cititorii la un exercițiu de imaginație în căutarea lui. De altfel, nici nu este prea greu.

Până când voi găsi și eu răspunsul, ținând seama de faptul că anul școlar se află pe prima treaptă a duratei sale calendaristice, vă întreb cum se află școala din comuna dumneavoastră?

din comuna dumneavoastră?

▶ În condiții foarte bune pentru ca elevii să-și poată desfășura activitatea. De altfel eu am acordat mereu școlii o atenție aparte, iar elevilor, acești optimiști binecuvântați...

De ce optimiști?

▶ Pentru că e lucru știut că optimiștii nu sunt nepărat cei mai tineri, dar sigur mai tineri. Și lor elevilor pe lângă tablete atât de necesare lucrului lor în perioada pandemiei, le-am acordat și burse.

Chiar și pe perioada vacanței?

▶ Da, bursele de ajutor social se acordă și pe perioada vacanțelor școlare.

Și cine sunt categoriile beneficiare?

▶ Categoriilor beneficiare de elevi, sunt cele care se încadrează în situațiile prevăzute la art. 19 din Ordinul nr.5576 / 2011, cu modificările și completările ulterioare.

Domnule primar, vorbindu-mi de tablete cu care ați sprijinit elevii în activitatea lor, mă gândesc că mulți din elevii lumii de azi își făuresc cultura din informațiile aflate pe rețelele de socializare. Ce părere aveți?

▶ Vezi dumneata, aici apare rolul major al școlii care face ca cultura să nu devină un amalgam de informații, fie ele și de cultură, aici intervine dascălul

Petru CAREBIA - Primar al comunei Coșteiu

cu sistemul lui de ordonare a cunoștințelor.

Domnule primar, aveți în spate un număr de mandate pe care mulți le-ar invidia și care dovedesc, fără tăgadă, aprecierea de care vă bucurați în cadrul comunității care v-a ales și reales. Dreptu-i că ați și făcut multe lucruri frumoase pentru comună și locuitorii ei, dar vă întreb dacă mai este de făcut?

▶ Doamnă profesor Grad, la o comună cu pretențiile Coșteiului, trebuie tot timpul să faci ceva, nu te poți lăsa pe tânjală.

Sunteți mulțumit de colaboratorii dumneavoastră?

▶ Da și spun acest adevăr răspicat, da, sunt mulțumit atât de aparatul din primărie, cât și de colaboratori. Sunt oameni cu un real simț al răspunderii și al corectitudinii. Vezi dumneata, nimeni nu le poate ști pe toate, din acest motiv, eu pot fi deseori văzut în mijlocul oamenilor, pe care ascultându-i, am, nu numai de învățat, ci am și prilejul de a afla lucruri noi despre necesitățile comunei, despre problemele cu care se confruntă consătenii mei, despre dorințele lor legate de bunul mers al administrației.

Vă prețuiți mult consătenii, domnule primar!

▶ Evident, tot ce s-a făcut la nivel de comună, trebuie și îmi face plăcere să recunosc, am făcut cu sprijinul consătenilor mei.

ÎN ATENȚIA LOCUITORILOR COMUNEI COȘTEIU

ANUNȚ CADASTRU SISTEMATIC

A vând în vedere că proiectul de cadastru și înregistrare sistematică a ajuns în perioada de verificare / contestații, este necesară prezența la sediul Primăriei comunei Coșteiu pentru a verifica lucrarea efectuată de „SC Procad SRL”.

Pentru desfășurarea în bune condiții și respectarea normelor de combatere a răspândirii infecțiilor cu „Sars-Cov 2”, rugăm persoanele interesate să se prezinte la sediul Primăriei comunei Coșteiu urmând următorul program: Păru – 29.09.2021 – 8.10.2021; Valea Lungă Română – 11.10.2021 – 15.10.2021; Hezeriș – 18.10.2021 – 22.10.2021; Țipari – 25.10.2021 – 2.11.2021; Coșteiu – 3.11.2021 – 25.11.2021. Orar: Luni – vineri (9:30 – 15:00).

MESAJUL PRIMARULUI

Pentru că rata de infectare cu „Sars-Cov 2”, este în creștere vă rog să respectați cu strictețe regulile de igienă personală recomandate pentru a vă proteja atât pe dumneavoastră, cât și pe cei apropiați. Purtați masca de protecție, astfel încât nasul și gura să fie acoperite.

Rubrica școlii

LOCUL UNDE ȘASE LUNI E LUMINĂ, IAR ȘASE LUNI ÎNTUNERIC.

Prof. univ. dr. AUREL MIHUȚ

Există pe acest pământ un loc unde e lumină 24 de ore pe zi, unde soarele nu apune niciodată, strălucește 24 de ore din 24, fiind tot timpul lumină afară. Unde se află acest loc, unde nu există întuneric? Este vorba despre Polul Nord, punctul cel mai nordic al planetei Pământ.

Deși pare greu să trăiești în aceste condiții, zona din apropierea cercului polar este populată. Oamenii de aici spun că s-au obișnuit cu acest fenomen natural și își trăiesc viața cât se poate de normal. Situația din această parte a lumii este total diferită față de cea de pe restul Globului. La Polul Nord, lucrurile se învârt în jurul a două evenimente, de care puțini știu: noaptea polară și ziua polară. Astfel, în timpul solstițiului de vară, soarele se apropie de orizont, însă niciodată nu apune, pentru a lăsa loc întunericului.

Prin urmare, zile la rând, soarele stă pe cer continuu, fără ca acest lucru să deranjeze localnicii. În schimb, pe timpul solstițiului de iarnă, atunci când noaptea polară se instalează, soarele nu este văzut cu lunile. Așadar, în acest colț al lumii, șase luni e lumină, urmate de șase luni de întuneric.

TRANSPARENȚA ADMINISTRATIVĂ

HOTĂRÂREA nr. 38 din 20.09.2021, privind aprobarea devizului și extrasul de materiale ale lucrărilor de decolmatăre în vederea analizării încheierii de comun acord a protocolului de colaborare cu ABABanat-SGATimiș.

HOTĂRÂREA nr. 39 din 30.09.2021, privind aprobarea prelungirii Contractului de concesiune nr. 917/28.02.2011 încheiat cu dr. Milea Petru Gheorghe.

HOTĂRÂREA nr. 40 din 30.09.2021, privind aprobarea completării inventarului bunurilor care aparțin domeniului privat al Comunei Coșteiu.

HOTĂRÂREA nr. 41 din 30.09.2021, privind aprobarea actualizării domeniului privat al Comunei Coșteiu.

HOTĂRÂREA nr. 42 din 30.09.2021, privind revizuirea Regulamentului de Organizare și Funcționare al Consiliului Local al Comunei Coșteiu.

HOTĂRÂREA nr. 43 din 30.09.2021, privind aprobarea închirierii prin licitație publică a terenului, în suprafață de 9mp, destinat amplasării unui panou publicitar.

HOTĂRÂREA nr. 44 din 30.09.2021, privind însușirea Documentației tehnice cadastrale de primă înscriere – atribuirea unui nr. Cad nou și constatare apartenență la

domeniul privat al Comunei Coșteiu.

HOTĂRÂREA nr. 45 din 30.09.2021, privind însușirea analizei stadiului de înscriere a datelor în registrul agricol pe trimestrul II al anului 2021 și aprobarea programului de măsuri pentru eficientizarea înscrierii datelor în registrul agricol.

HOTĂRÂREA nr. 46 din 30.09.2021, privind bugetul local rectificat nr. 1 și nr. 2 anul 2021 al Comunei Coșteiu.

HOTĂRÂREA nr. 47 din 30.09.2021, privind modificarea Organigramei și a Statului de funcții pentru aparatul de specialitate al Primarului Comunei Coșteiu.

HOTĂRÂREA nr. 48 din 30.09.2021, privind aprobarea documentației de primă înscriere în cartea funciară a terenurilor de pe raza Comunei Coșteiu, situate în extravilanul localităților Coșteiu, Țipari, Păru, Hezeriș și Valea Lungă, conform Ordinului Prefectului nr. 257/19.11.1993.

HOTĂRÂREA nr. 49 din 30.09.2021, privind aprobarea preluării protocolului MAPN cu privire la transmiterea unor imobile din domeniul public al statului în domeniul public al Comunei Coșteiu.

ÎN ATENȚIA LOCUITORILOR COMUNEI COȘTEIU!

Dragi consăteni,

După mulți ani, am reușit să facem accesibil drumul ce face legătura cu străzile Magnoliei, Panselor, Narciselor și Zambilelor în Coșteiu!

Vă rog să nu mai aruncați deșeurii și resturi menajere, pentru a se păstra în bune condiții!

PAGINĂ REALIZATĂ DE PROF. ALINA SIMONA GRAD

Foaia de Remetea Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

„TINERII ÎN FRUNTE CU DOMNUL VICEPRIMAR AU VENIT CU ACEASTĂ IDEE FRUMOASĂ”

ILIE GOLUBOV, PRIMAR AL COMUNEI REMETEA MARE

O manifestare culturală cu totul inedită intitulată „Concerte în sat” a avut loc, la sfârșitul lunii trecute, în comuna Remetea Mare, precum și în satul Ianova. A fost o încântare pentru cei prezenți să asculte un minunat concert, care i-a mai scos din grijile de zi cu zi și din preocupările sociale și familiale. A fost un eveniment deosebit fiindcă oamenii erau obișnuiți să asiste numai la spectacole folclorice cu rapsozi populari. Acum au avut șansa să asculte chiar la ei „acasă”, în curtea Căminului cultural, un concert extraordinar, care i-a ținut cu sufletul la gură timp de aproape o oră, deși timpul a fost cam neprietenos, vânt rece și înnorat.

CETĂȚENII AU OCUPAT TOATE SCAUNELE PUSE LA DISPOZIȚIE DE PRIMĂRIE

Asociația Culturală Timorgelfest din Timișoara a continuat călătoria muzicală în tovărășia sunetelor și a ajuns, cum spuneam, la Remetea Mare și Ianova. Asociația a deschis lumea prin muzică și a concentrat comunitățile în jurul unui proiect care merită descoperit și dat mai departe - concerte de muzică clasică complete de o serie de ateliere prin care copiii au fost încurajați să descopere muzica prin joc și joacă.

„E o manifestare culturală atipică, fiindcă de obicei, la sat, se organizează spectacole de muzică folclorică sau rugă și alte evenimente de acest gen. Iată că noi am vrut să facem ceva cu totul nou, ceva deosebit și foarte frumos, în același timp. Ne-am gândit la un concert de muzică clasică. Noi i-am contactat pe organizatori, fiindcă am văzut că acest spectacol l-au susținut și în alte localități din mediul rural. A prins foarte bine totul. Această formație este susținută de o organizație extraordinară din Timișoara, «Timorgelfest». Cu acest prilej noi am câștigat și un pian pentru școala din Remetea Mare. E un pian nou-nouț. E un concert pe care l-am așteptat cu mare bucurie, iar cetățenii au ocupat toate scaunele puse la dispoziție de primărie”, a spus tânărul viceprimar **Cosmin Chira**, care a avut ideea de a aduce spectacolul în sat.

Pe parcursul acestor activități au fost promovate două perioade importante din istoria muzicii - Barocul și Clasicismul, iar concertele au reunit lucrări celebre din istoria muzicii, interpretate de artiști ai Operei Române, Filarmonicii Banatul și Facultatea de Muzică și Teatru din Timișoara. Astfel, la Remetea Mare, patru muzicieni prezenți la pian, vioară, flaut și canto au acoperit o paletă vastă a instrumentelor muzicale cu coarde, de suflat și cu taste: Cristina Deiana Struța (pian) - doctorandă a Facultății de Muzică și Teatru din Timișoara, profesoară de pian. Bianca Mihăescu (soprană) - artist liric la Filarmonica Banatul din Timișoara. Bianca Pomparău (vioară) - artist instrumentist la Filarmonica Banatul din Timișoara. Gianluca Vanzelli (flaut) - artist instrumentist la Opera Română din Timișoara.

La sfârșitul concertului a urmat un atelier de muzică și creativitate. Copiii au descoperit muzica prin joc și joacă, atelierelor destinate copiilor și adolescenților cu vârste cuprinse între 5 și 17 ani au fost coordonate de Cristina Deiana Struța, profesoară de pian cu experiență de 6 ani în lucrul cu copiii. Astfel, a fost o incursiune în lumea cântecelor din repertoriul acestora, dar și descoperirea instrumentelor muzicale simple.

„A fost o ocazie deosebită ca să mai socializăm, că comunicăm să ne cunoaștem mai bine, totul prin intermediul artei și muzicii. Cu acest prilej a avut loc și o tombolă pentru copii organizată de primăria Remetea Mare. Printre alte comune, a fost selectată Remetea Mare pentru ca această formație să susțină aici concertul. Noi ne bucurăm

spectatorilor:

Daniel: „Mie îmi place foarte mult. Muzica este foarte faină. Nu e exagerată. Poți înțelege această muzică”.

Snejana: „Un asemenea concert la sat este foarte potrivit și ideea ne încântă. E surprinzătoare și minunată. Eu aș fi adus și elevii de la școală. I-aș fi anunțat pe profesorii de muzică și pe copii să fie în număr mare aici. Eu în timpul liceului pe care l-am făcut la „Loga” primeam un 10 dacă mergeam la teatru. Dacă un elev avea trei intrări la teatru, primea nota 10. Era un stimul extraordinar. Profesorii știau ce mult contează pentru un elev să urmeze un spectacol de teatru. Este clar un act de cultură extraordinar pentru un elev să meargă la un spectacol. Așa și aici era bine dacă profesorii veneau cu elevii să asiste la acest minunat spectacol. E un act de cultură muzicală aici. Te relaxează și te bine-dispune. E foarte frumos. Eu zic că ar trebui încurajate aceste evenimente de către școală și în special de profesorii de muzică”.

David: „E un eveniment foarte fain. Îmi place. E foarte frumos. Mie îmi place de obicei Mozart. Eu am 20 de ani și e prima oară când am văzut un asemenea spectacol de muzică clasică aici în localitate. E foarte bine. Era și mai fain dacă venea mai multă lume. Probabil că e frig, de aceea nu prea au ajuns oamenii”.

Laura: „Vreau să felicit în primul rând organizatorii pentru această inițiativă și să mulțumesc conducerii primăriei că încearcă să atragă tinerii și nu numai pe ei, spre acest gen de muzică.

SUNT BUCUROS SĂ VĂD, ÎNTRE SPECTATORII AFLAȚI PE SCAUNE, FOARTE MULȚI TINERI

La finalul spectacolului, m-am îndreptat și către domnul **Ilie Golubov**, destoinicul primar al comunei Remetea Mare, care cu amabilitatea cunoscută și recunoscută, mi-a spus:

„Domnule Miron, tinerii din comuna noastră, în frunte cu domnul viceprimar au venit cu această idee frumoasă. Au vrut să vadă și cum reacționează cetățenii la un asemenea spectacol, care nu este folcloric. E cam frig, dar totuși oamenii au venit să vadă un spectacol, zic eu, inedit pentru mediul rural. Este fără îndoială, un act de cultură deosebit. Sunt bucuros să văd, între spectatorii aflați pe scaune, foarte mulți tineri. Este adevărat, apropierea de muzica clasică se face treptat, cu multă răbdare, dar sunt convins că atunci când o îndrăgești, muzica clasică te răsplătește cu clipe de reală încântare. Revenind la acest spectacol, personal am fost încântat de idee și iată că mă bucur că ea a prins contur. Probabil vom mai organiza asemenea evenimente deosebite, dar să scăpăm de pandemie. Din păcate vine și frigul și pandemie este tot mai agresivă și vom evita să mai desfășurăm manifestări publice cu participarea mai multor persoane pentru a evita propagarea virusului și a infecțiilor.”

că am putut să organizăm acest minunat concert de muzică clasică în comuna noastră și mulțumim „Timorgelfest” și formației de muzică, a mai spus domnul viceprimar **Cosmin Chira**.

CE SPUN CETĂȚENII CARE AU ASISTAT LA SPECTACOL?

În localitate mai există ansamblul de dansuri Flori remețene care, cu sprijinul Primăriei și Consiliului Local Remetea Mare, participă la diferite concursuri la nivel național și în județ. Primăria mai are un proiect foarte frumos de a organiza anual un festival atât în centrul de comună, Remetea Mare, cât și în satul Ianova, care să îi atragă pe cetățeni, să le dea ocazia să se bucure și să se distreze împreună. Bineînțeles că pandemia de COVID19 a blocat acest frumos proiect, dar rămâne valabil pe viitor când criza sanitară va trece sau se va mai atenua. Când lumea se va vaccina și numărul cazurilor de infectări va scădea, iar aceste minunate festivaluri se vor putea susține în aer liber, în anotimpul cald. În același timp, vor fi promovate și diferite tradiții folclorice specifice locului.

Până atunci, prezent la această frumoasă manifestare artistică, am consemnat și câteva opinii ale

Foaia de Sănandrei

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Oricine, orice om atunci când ajunge în comuna Sănandrei, trebuie să-și așeze mâna în șold și să admire. Are și ce admira! Citiți interviul de mai jos și veți vedea că chiar dacă nu aveți treabă în zonă, merită să vizitați Sănandreiul.

Domnule primar, odată început anul școlar, este firesc să vă întreb despre situația școlilor din comuna dumneavoastră...

► Da, și așa cum am mai spus și precum se poate vedea, în acest an, asemeni celor trecuți, am dovedit o preocupare aparte pentru instituțiile educaționale aflate în comuna noastră. În acest sens, printr-o bună colaborare cu conducerea școlii, primăria noastră a lucrat la o îmbunătățire a condițiilor de studiu destinate copiilor comunei.

Așadar...

► Așadar, pentru anul școlar abia început, am pregătit atât în satul reședință de comună, cât și în localitățile aparținătoare, condiții foarte bune de desfășurare a actului educațional.

Ați făcut și investiții în această perioadă?

► Desigur, am făcut investiții și ample reparații acolo unde acest lucru se cerea. Și doresc, ca și prin intermediul Jurnalului interregional „Banatul”, să asigur consătenii mei și cu precădere cadrele didactice și elevii, că vom investi în continuare în spațiul educațional, așa cum am procedat și până acum.

Domnule primar, veți continua să acordați burse și în acest an?

► Îmi doresc acest lucru, bursele, premiile, sunt nu numai expresia meritelor și a valorii, dar ele constituie și un stimulent în dinamica activității elevilor. Și dacă tot am amintit și de premii, țin să fac cunoscută intenția administrației noastre de a adăuga la premiile școlare și premiile reprezentate prin excursii.

Domnule primar, îmi puteți spune câți elevi se află înscriși la școlile comunei Sănandrei?

► În acest an avem înscriși 600 de copii. Și când dau această cifră fac trimiteri atât la cele trei școli, cât și la cele trei grădinițe.

Apropo de grădiniță, din câte se vede, ați reușit să o finalizați.

► Da, era necesar să impunem un ritm mai alert activității construcției, asigurând astfel preșcolariilor un spațiu modern cu dotări pe măsură, destinat strict activității lor.

Am văzut, domnule primar, în curtea grădiniței și un bineamenajat loc de joacă.

► Așa este și ar mai fi de consemnat, cred eu, faptul că în acest an, alături de noua construcție destinată preșcolariilor, am terminat de reabilitat și corpul vechi al grădiniței.

Domnule primar, cineva spunea în chiar jurnalul nostru, că localitatea Sănandrei îi amintește, prin ordine, curățenie, spații verzi și flori, de frumoasele așezări austriece. A, era să uit parcurile!

► Mă bucur să aud asta, cât despre parcuri, pot să spun că în toate cele trei localități ale noastre, parcurile sunt întreținute exemplar. Și ce afirm acum, după cum și dumneata ai spus, sunt susținute de vederea cu ochiul liber. Acum vorbind despre aceste spații de recreere, pot să vă asigur că ori de câte ori am reușit să asigurăm fonduri destinate lor, au fost efectuate reparații, ori lucrări de întreținere. Că s-a vopsit mobilierul, că s-a tuns gazonul s-au au fost schimbate unele aparate de joacă, mereu aceste parcuri s-au aflat în atenția noastră.

Sunteți mulțumit de felul în care cei care se bucură de aceste locuri frumos îngrijite, respectă eforturile primăriei?

► Vedeți dumneavoastră, educația înseamnă perseverență. Perseverență din partea noastră nu a celor care distrug. Iar pe cei care distrug, pentru că de ce să nu recunoaștem, sunt destui, aș vrea să îi

Educația înseamnă perseverență

Claudiu COMAN - Primar al comunei Sănandrei

rog să se gândească de ce ține educația; de simț sau de bun simț?

Domnule primar, dacă ar fi să vorbim, acum când vara acestui an e doar o amintire, despre o importantă lucrare finalizată, care ar fi aceasta?

► Da, ați evidențiat bine, „din vara acestui an” pentru că noi lucrări de anvergură avem destule în comună, dar limitându-ne strict la vara acestui an, aș opta pentru încheierea lucrărilor de asfaltare și reabilitare a lucrărilor destinate trotuarelor din comună. Apoi ar mai fi acel proiect privind asfaltarea drumurilor agricole aflate pe perimetrul comunei noastre, proiect pe care îl doresc finalizat până la sfârșitul acestui an.

La ce valoare se ridică acest proiect?

► La peste un milion de euro!

Felicitări!

► Vă mulțumesc.

Domnule primar, dacă vă mai întreb despre proiecte, despre investiții și realizări, nu îmi este de ajuns pagina aceasta destinată administrației dumneavoastră...

► Atunci mai dați-ne o pagină nu vă zgârciți.

Domnule primar, aș dori totuși, fără să mă «zgâresc» la spațiul tipografic, să vă întreb, pentru cititorii noștri, despre evoluția noii săli de sport.

► Sala de sport este un obiectiv pe care îl așteptăm cu toții să fie definitivat, din acest motiv și pe acest șantier, ca să spun așa, am zorit, în sensul bun al termenului, lucrările, reușind ca după finalizarea detaliilor tehnice și după trecerea cu bine prin hățurile birocrăției, să facem pași serioși privind această construcție. Au fost făcute, precum se știe, armăturile, a fost turnată fundația și se continuă lucrările.

Ce capacitate va avea această sală de sport?

► Va avea o capacitate de 500 de locuri!

Domnule primar, vă mulțumesc pentru amabilitatea de a răspunde întrebărilor mele.

► Cu plăcere.

POȘTA REDACȚIEI

CITITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

Domnul Mihai Ilea din comuna Sănandrei, ne cere informații privind „amenda pe care o pot primi, scrie dânsul, dacă nu am declarația pe proprie răspundere și motivele pe care trebuie să le scriu în declarație.”

Domnule Ilea, după cum știți, rata de infectare crește vertiginos în România ceea ce a determinat autoritățile să impună din nou diverse restricții pentru a controla răspândirea COVID-19. Astfel că în localitățile cu incidența de îmbolnăvire de peste 6 la mie, carantina de noapte este impusă în zilele de vineri, sâmbătă și duminică. În cazul localităților unde incidența depășește 7,6 la mie, carantina de noapte este instituită și în restul zilelor săptămânii.

Astfel, în cazul celor nevaccinați împotriva COVID-19, deplasarea pe perioada nopții, în localitățile în care a fost instituită carantina de noapte, se poate face în baza unei declarații pe propria răspundere, din care să rezulte necesitatea deplasării, sau a unei adeverințe de la muncă.

În cazul în care nu au o declarație pe propria răspundere valabilă, potrivit Legii 55/2020, cei nevaccinați anti COVID-19 riscă amenzi cuprinse între 500 și 2.500 de lei.

Printre motivele care se pot invoca pentru deplasarea pe perioada instituirii carantinei se numără:

- deplasarea în interes profesional, inclusiv între locuință / gospodărie și locul / locurile de desfășurare a activității profesionale și înapoi;
- deplasarea pentru asistență medicală care nu poate fi amânată și nici realizată de la distanță, precum și pentru achiziționarea de medicamente;
- deplasări în afara localităților ale persoanelor care sunt în tranzit sau efectuează călătorii al căror interval orar se suprapune cu perioada interdicției, cum ar fi cele efectuate cu avionul, trenul, autocare sau alte mijloace de transport de persoane, și care poate fi dovedit prin bilet sau orice altă modalitate de achitare a călătoriei;
- deplasarea din motive justificate, precum îngrijirea/ însoțirea copilului, asistența persoanelor vârstnice, bolnave sau cu dizabilități ori decesul unui membru de familie.

Din albumul comunei Sănandrei

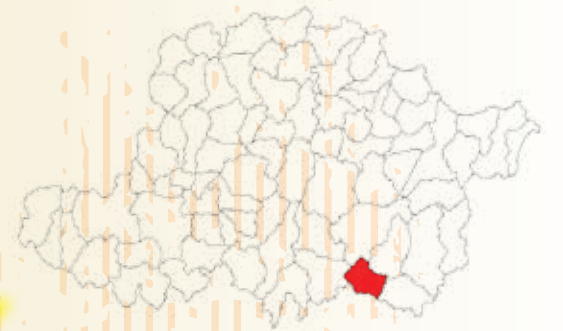

Cu spirit de datorie față de copiii noștri am reușit să creăm condiții optime pentru desfășurarea procesului educațional. Au fost finalizate lucrările la corpul nou de clădire al Grădiniței din Sănandrei, au fost executate lucrări de reparații, întreținere și s-au achiziționat echipamente de joacă în toate unitățile de învățământ din Sănandrei, Carani și Covaci.

Primar
Claudiu COMAN

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia F de Bata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Spre surprinderea mea, am întâlnit foarte mulți tineri care îndrăgesc portul popular și sunt iubitori ai jocului popular

Victor JICHEREAN

Scriam, în rândul trecut al „Jurnalului interregional Banatul”, că Valea Mureșului este același loc binecuvântat care impresionează nu doar prin unicitatea portului și a jocului popular, ci și prin frumusețea oamenilor. Indemnata de primarul comunei Bata, domnul ing. Ion Micurescu, să cunosc mai bine aceste locuri, să cunosc mai bine oamenii și valorile bătanilor, am poposit, pentru a doua oară, la „Căminul cultural” din comuna Bata, acolo unde, la ceasul târziu al zilei, m-am reîntâlnit cu interlocutorul meu.

Domnule profesor, o mare parte din viața dumneavoastră s-a desfășurat în jurul dansului popular din Banat, a tradițiilor și obiceiurilor din aceste locuri. Ce înseamnă jocul popular pentru Victor Jicherean?

► Cu siguranță o mare parte din viața mea s-a desfășurat în jurul dansului popular care pentru mine arată legătura cu pământul strămoșesc pe care m-am născut și consider o datorie a păstra și a transmite mai departe copiilor noștri această moștenire, pentru că doar păstrând vii tradiții și obiceiuri din străbuni, ne menținem identitatea noastră ca popor. A participa la dansul popular înseamnă fi în conexiune cu tradiția și este, poate, cel mai frumos mod de a-ți exprima iubirea pentru zona din care provii.

Cu puțin timp în urmă, formația pe care o instruiți a participat la Festivalul de folclor „Cânt și dans

Dobrogean” din stațiunea Eforie Sud. Cum au primit turiștii de pe litoral dansul popular și portul din Banat?

► Ansamblul Valea Mureșului este un veteran al acestui festival, fiind invitat trei ani consecutiv de către organizatorii festivalului. Anul acesta Ansamblul Valea Mureșului a prezentat la festival un Tablou muzical coregrafic „Buna seara, dragi romani”, apreciat atât de turiștii veniți din toate zonele țării și care ne-au răsplătit cu o mulțime de aplauze, cât și de coregrafi consacrați ai ansamblurilor participante, respectiv le-pure Marius din Brăila, dna. Ursu din Constanța și coregraful Ansamblului Junii Petrileni din Petrila.

În zilele noastre, foarte mulți tineri sunt atrași de alte genuri considerate moderne, în defavoarea folclorului, apreciat de unii ca fiind învechit, mai găsiți în rândul noilor generații iubitoare de dans popular, tineri care să poarte cu mândrie portul nostru popular?

► Spre surprinderea mea, poate și a dumneavoastră, am întâlnit foarte mulți tineri care îndrăgesc portul popular și sunt iubitori ai jocului popular, fapt ce reiese din numărul mare al membrilor Ansamblului Valea Mureșului, avem 48 de dansatori la ansamblul de tineret și 36 de dansatori la ansamblul de consacrați.

Am asistat și eu la o parte din repetiții, iar din ceea ce am înțeles, se pare că sunt pregătiți cu jocuri noi...

► Da, ați înțeles foarte bine! Am început montarea unui joc nou, sau mai bine spus, a unui tablou coregrafic denumit „Evoluția în care” din perioada trecerii de la paleolitic la neolitic unde întâlnim primele forme de cultură exprimate prin ritmuri, bătăi pe pământ, țipete, instrumentele fiind lemn sau diferite instru-

mente confecționate din piele, pietre și trecând la epoca de bronz și până în zilele noastre.

Aveți în formație și elevi de liceu, cum vă puteți înțelege cu ei, vă ascultă, participă la repetiții, sunt serioși?

► Da, în cadrul ansamblului activează elevi de liceu, dar nu numai elevi de liceu, o parte dintre aceștia sunt studenți, iar o parte sunt activi în câmpul muncii. Mă străduiesc să pot echilibra diferența de vârstă prin experiența mea de 20 de ani ca profesor la catedra de coregrafie a Școlii Populare de Arte din Timișoara. Seriozitatea pleacă întotdeauna de la coregraf, dar îi vizează pe toți cei implicați, iar atunci când cineva face ceva din pasiune, ca acești tineri, nu poate fi vorba decât despre seriozitate și perseverență.

În spatele acestei formații și adevărate desfășurări de forțe, nu sunt doar autorități locale, ci și părinți care vă pot ajuta la repetiții și chiar vă sunt însoțitori în deplasări!

► De minunatele condiții de desfășurare a orelor de repetiții aș vrea să mulțumesc autorităților locale din Bata care sunt alături de acest lucru și care ne-au susținut și ne susțin cu tot ce avem nevoie. De asemenea, părinții au un rol important în susținerea ansamblului, prin prezența lor atât la repetiții, cât și la spectacole și turnee.

Domnule profesor, vă mulțumesc că ați acceptat să discutați cu mine la o oră atât de târzie, vă doresc să vă păstrați aceeași energie, același spirit tânăr, să aveți ca în basmul nostru popular „tinerete fără bătrânețe” pentru a putea învăța cât mai multe generații dansul popular din Banat!

DIN LUMEA LUI „BADE IOANE”

Ori de câte ori mi se face dor de Bata de altădată, mă reîntorc la cărțile doamnei **Delia Micurescu**, acolo unde regăsesc oamenii locului de odinioară, oameni care smulg singuri hotărâți și lucizi, bucuriile din ocazii ce alcătuiesc o viață de om. Mi-e dragă lectură cărților sale ca o scuturare de meri, ca o trecere prin oglinzile veacului apus. Citiți:

Așa fusese bănășanul nostru înainte. Gazdă de pământ. Cu batoze. Cu mori. Cu cazane. Cu cai și cocii de parade. Îmbuibare în avuție. Și-acum ce-a ajuns? Gazdă pe-o cocie! Că brazda i-au luat-

o tovarășii și i-au băgat-o în colectiv. Ca să fim toți egali. Madincea, la care au lucrat trei rânduri de neamuri și-au stăcit avere, să fie egal cu Victor Vulpea, care-a băut tot de la casă și-acum doar me pe marginea drumului. Ori Mocioni să fie egal cu Pătru Cociș-Paragiș! Întortocheate mai sunt căile Domnului! Și mai ales darurile. La unii le dă cu carul, vorba cântării, iar la alții cu paharul.

Niciodată nu poate cina bogatul cu săracul la aceeași masă. Oricât s-ar strădui oamenii, bogăția și măreția nu fac avere laolaltă cu sărăcia.

Cel ce s-a născut să fie bogat, nu se va osteni

niciodată din toată inima să-i întindă o mână celui ce-așteaptă milă în prăpastia sărăciei. Chiar dacă îi va arunca un călcâi de pâine, acesta nu mai are decât a arăta amăgire celui care o primește și tru-fia celui care o dă. Să te ferească Dumnezeu, nu-mai o zi să fii sărac! Alminteri, toată viața!

De ce au? De ce au avut? De ce vor avea? Sunt răscoliri ale conștiinței... Sunt ecouri ale voinței? Daruri de la ursitori? E soarta fiecăruia? ... Poate este o cale firească a lucrurilor ... Trudă? Nepăsare? Noroc? Ori, poate, toate laolaltă. Spre împlinirea rodului și a rostului omenirii.

Celor care la fiecare sfârșit de septembrie vă îndreptați spre comuna Bata ca spre singurul loc din țara asta în care se împleteau armonios poveștile vânătoarești cu veselia, cântecul și bucatele alese, vă oferim în dar acest frumos poem, semnat de Victor Felea, care să vă reamintească de peisajul de vis ce înconjoară pensiunea „La Bade Ioane”, locație care ani și ani de zile a fost gazda memorabilului festival gândit și înfăptuit de familia Micurescu.

În fața pădurii

M-am dus la pădure. Ce dor îmi era.
Ma-n-tâmpinat cu vuiet și miros de rășină.
Ce scoarță rece, dură, ai tu pădurea mea,
La poale, ce-ntuneric! Pe frunte, ce lumină!

Stând lângă valu-ți negru, oprit enorm în șes,
Sunt ca un ram pe care l-a risipit furtuna
Împlântă-mă pădure la mijlocul tău des,
Să cresc din stânca aspră, să fiu cu tine una.

Te-aud cum șuieri dulce cântarea-ți infinită
Cu glasul de pe vremuri ce-atât de bine-l știu
Și văd cum norii toamnei cu turma lor grăbită
Pe fruntea-ți legănată mari pete negre scriu.

Încet veni și seara. Dar am mai stat o clipă
De i-am șoptit pădurii întregul meu destin.
Când stă întinsă noaptea imensa ei aripă
Eu am pornit spre casă, știind c-o să revin.

Din albumul comunei

În acest an, asemeni celuilalt an, mai marii lumii ne-au interzis bucuriile colective. Astfel că marele „Festival al vânătorilor de la Bata”, nu și-a mai desfășurat frumusețea pentru mii de oameni prezenți la fiecare ediție a sa. Îl putem întâlni însă în imagini și în legendă, acolo de unde nimeni nu-l va putea scoate vreodată.

PAGINĂ REALIZATĂ DE PROF. ALINA FRENȚIU

Foaiia de Liebling

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Ne îngrădesc bucuriile străinii

Ioan MUNTEANU - Primar al comunei Liebling

În cel care a trecut, nu am putut ține „Ruga” sărbătoarea noastră sfântă.

Dar anul acesta s-a dat voie.

▶ S-a dat, domnișoară, cu prezența a câteva sute aflate în aer liber, dar la noi la „Rugă” vin oameni cu miile. Cu miile?

▶ Da, da, pentru că noi aducem artiști de marcă și atunci vin oameni din toate satele din apropiere și de mai departe. Păi vin oameni la sărbătorile noastre și din alte județe. Și ce era să fac, să îmi ridic oaspeții în cap că veneau jandarmii și le cereau adeverința de vaccinare, sau testul și toată problema, brusc cădea în sarcina primăriei. Dar, dacă totul va fi bine, cu ajutorul bunului Dumnezeu, că fără ajutorul bunului Dumnezeu nimic nu este cu puțință, la anul care vine voi face o „Rugă” ca în vechime...

Cum ca în vechime?

▶ Cu călăreți, cu lăutari în căruțe împodobite cu chilimuri, cu colaci, cu slujba frumoasă de la Biserică, exact așa cum am făcut și atunci când am fost vice-primar. Dar până atunci...

Brusc v-ați întristat domnule primar.

▶ Da, cum să nu mă întristez domnișoară, când văd că ne îngrădesc bucuriile străinii, că ne îmbrobodesc cu această hai să-i zic epidemie, că nu vreau să intru în polemică cu ei...

Cu care ei?

▶ Cu marii magnați ai lumii, cu cei care dirijează oamenii după bunul lor plac. Care după cum se arată lucrurile vor să fim oamenii diavolului nu ai bunului Dumnezeu.

Orice întâlnire cu primarul comunei Liebling, stă sub semnul politeții și a bune primiri. Astfel că dialogul devine plăcut, legându-se de la sine...

Domnule primar, oamenii comunei dumneavoastră, pentru că după prima noastră întrevvedere, am stat de vorbă cu unii din ei, sunt de părere că dumneavoastră, Ioan Munteanu, sunteți un bun, foarte bun gospodar al localității. Unul din cei cu care am stat de vorbă, precum auziți la reportofonul meu, îmi spunea: «Ioan, primarul nostru, dacă nu îl rugau oamenii din comună nu ar fi candidat, că avea lucrul lui, dar și noi căutam un gospodar ca el și precum vezi o cântărit rugămintea noastră și ne bucurăm de omenia și de munca lui pentru comună.» Cum comentați?

▶ Doamnă Ramona, eu am fost învățat de bunii mei părinți să ocolesc lauda de sine. Oamenii comunei pot răspunde și precum am auzit, au răspuns.

Păi cea mai bună dovadă că oamenii comunei dumneavoastră vă prețuiesc sincer, este aceea că de 20 de ani vă tot aleg în fruntea primăriei. Doar aveți și un mandat de viceprimar și acum vă aflați la al patrulea mandat de primar.

▶ E, asta înseamnă că chiar am făcut ceva. Dar revenind la lucruri concrete, la sfârșitul acestei veri am semnat contractul pentru construirea unei capele în localitatea Iosif sau Graf Iosif cum îi spuneau

etnicii germani.

Gazul?

▶ Sunt bucuros că se întrevăd șanse reale de a aduce în gospodăriile consătenilor mei gazul atât de mult așteptat.

Gazul, când roștiți acest cuvânt sună de parcă chiar sunteți sigur.

▶ Evident, am primit aprobările, am primit și de la ministerul de resort câteva indicații privind unele completări, și până atunci...

Până atunci?

▶ Până atunci, nu stăm și nici nu am stat, dovadă că s-a lucrat la aleea din cimitir pe care îl și extindem ca spațiu, pentru că, domnișoară profesor, vrem nu vrem, acolo va fi casa noastră a tuturor.

V-a afectat, domnule primar, pandemia anumite manifestări locale?

▶ Ei, asta mă doare cel mai mult ca om care am fost crescut în respectul sincer pentru datinile și obiceiurile neamului meu bănățean. Mă doare neputința de a continua tradițiile moșilor și strămoșilor noștri. Neputință impusă, așa cum ai spus, de nenorocitul ăsta de virus. S-au dus rugile noastre frumoase, s-au stins festivalurile la care fiecare comună își prezenta, artistic vorbind, latura sa distinctă.

Cine-și va aminti...

▶ Chiar așa, doamnă Ramona, cine își va mai aminti peste câțiva ani, dacă se vor mai impune restricții, de „Ziua recoltei” cu lăutari vestiți, cu ceaurne, cu miei la proțap, cu mici, bere și vin bun? Vezi dumneata, din pricina acestui virus, în acest an, ca și

DIN LADA CU ZESTRE A LIRICII BĂNĂȚENE

Umflătura

IOAN VODICEAN

Vară, cald gi ce astupi,
Doamnie feri să ai suspin,
Moșu Ion lucră la stupi,
Stoarșie mnerea gi magrin¹.

Baba lui, muiere șoadă²,
Viță gi-a lu Onisăie,
Plomageșce-o cocoroadă³,
Geaia friptă în cipsăie⁴.

Gintr-o dată moșu zbiară,
Parc-on șârpe l-o mușcat
Ori l-o prins v-on urs în giară
Ori că trenu' l-o calcat.

„Ioanie, drac să ce potoapă!”
Strigă baba, ... „măi momăie,
O vrei să ma baji în groapă
Să-ț ramân-averea țâie?”

Da' miergând cata stupină,
L-o gasât pa moșu lat,
Că o curvă gi albină
Ginge crez că l-o mușcat?

Baş gi aia șe gi-o vreme,
Moșu nost, sară gi sară,
O mai scoacie gin izmene
Numa' pântru mers afară.

Sî să vaidolea⁵ măi fracie
Gi așa durere marie,

Când pa foale, când pa spacie,
Când sarea iară-n pișioarie.

Vazând baba că nu-i glumă,
O plecat la dispenzari⁶
Inge-ar fi vinit gi-o lună
Unu Costi, sanitari.

L-o gasât, l-o dus acasă,
Numa' pân-o ajiuns iel
La moș Ion i să umflasă
Baș cam cât on dovleșiel

Și atunși i-o zâs muierea:
„Domnu Costi țucuț gura,
Fii bun ia-i la Ion durerea
Numa' lasă-i umflătura”.

1 miere de salcâm
2 femeie dificilă
3 prepară o prăjitură
4 tigaie
5 se văita
6 dispensar medical

PE-ASTA O ȘTIAȚI?

Ultimul voievod al țiganilor din TRANSILVANIA

Confundați de cele mai multe ori cu țiganii, deoarece au trăsături fizice asemănătoare, rudarii par să alcătuiască, totuși, o unitate etnică proprie. Ungurii îi numesc pe rudarii „Pharaoh nepek”, adică poporul lui Faraon, iar în Serbia și spațiul ex-iugoslav aceștia sunt cunoscuți sub numele de karavlahi, adică vlahi negri.

Bătrânii rudarii din România cred însă, cu toată convingerea, că nu sunt țigani, ci „români vechi”, descendenți din daci. Cei mai mulți reprezentanți din România ai acestei etnii enigmatice sunt în prezent lingurari, cărămidari sau lăutari. Până aproape de mijlocul secolului al XIX-lea, rudarii se numeau aurari și aparțineau cu toții statului. Ocupația lor principală era culesul aurului din nisipurile aurifere ale Transilvaniei.

În lucrarea sa, „Țiganii în istoria României”, Viorel Achim arată că în Transilvania aurarii erau organizați, între 1747 și 1837, într-un voievodat propriu, separat de ceilalți țigani. Ultimul voievod al țiganilor din Transilvania a fost Peter Vallon.

Din 12 luni de muncă ale unui salariat, aproape 5 se duc către stat prin taxele plătite!

Prof. univ. dr. Aurel Mihut

Conform Hotărârii de guvern nr. 4 din 13 ianuarie 2021, salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, prevăzut la art. 164 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se stabilește în bani, fără a include sporuri și alte adaosuri.

Astfel, de la 1 ianuarie 2021, salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, a fost majorat cu 3,13% de la 2.230 lei la 2.300 lei lunar pentru un program normal de lucru în medie de 169,333 ore pe lună, reprezentând 13,583 lei/oră. Acest lucru înseamnă că, salariul minim în 2021 este de 1.386 lei „în mână”.

Pentru a plăti un salariu net de 1386 RON angajatului, conform calculatorului de salariu, angajatorul cheltuie 2352 RON. Angajatorul va suporta un cost salarial total de 2352 lei (salariul complet), în anul 2021, la un salariu minim de 2300 de lei brut.

Ca să dea un salariu net de 3.219 de lei, un angajator cheltuie 5.470 de lei, din care 57% se duc la angajat și 43% la stat. Din 12 luni de muncă ale unui salariat, aproape 5 se duc către stat prin taxele plătite!

PAGINA REALIZATA DE RAMONA MIHET

Foaiia de Deta

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Education Land - ÎN HAINE DE TOAMNĂ

Copiii de la Education Land au început activitățile de toamnă. Pe lângă temele pentru acasă, exerciții suplimentare, învățarea limbii engleze, ei realizează și activități recreative, specifice toamnei, de exemplu, zilele trecute au făcut mici lucrări

artistice folosind frunzele căzute ale copacilor și au învățat cum se face mustul.

CSO-DETA LA UVT LIBERTY MARATON

Câțiva copii de la echipa de atletism CSO-Deta au participat, sub conducerea domnului antrenor Iovan Eugen, la UVT LIBERTY MARATON în 26 septembrie 2021. Astfel, Vasile Paula a alergat 7,3 km și a obținut locul 5 la categoria vârstă 16-19ani, Goruian Anamaria, locul 4 la 400 de metri, Raul Almași, locul 5 la 800 de metri, iar Todică Alexia, locul 8 la 800 de metri. Felicitări tuturor sportivilor.

ISTORIE ȘI FOLCLOR - LA DETA

Vineri, 24 septembrie 2021, ora 19:30, a avut loc, pe scena parcului Anton Kratzer, un eveniment cultural organizat de Primăria și Consiliul Local Deta. Astfel, Diana Bozici, prezentatoarea spectacolului, a plimbat publicul pe coridoarele vaste ale istoriei orașului, alături de ansamblurile folclorice din zonă. Au participat: An-

samblul de Dansuri Populare Românești, Ansamblul Margareta, Ansamblul Edelweiss, Ansamblul Sveti Nikola, Ansamblul Vince, dar și Ansamblului Ghiocelul din Giroc, care ne-au încântat cu dansurile și momentele regizate special pentru acest eveniment. Publicul a fost numeros, printre spectatori numărându-se și personalități ale orașului pe care

cititorii noștri îi cunosc deja din Jurnalul Interregional „Banatul”: domnul Radu Rotar, domnul Petru Roman, precum și domnul Ovidiu Ivancea. Evenimentul a fost o reușită, soldându-se, la sfârșit, cu aplauze, urale de bine și felicitări din partea spectatorilor, dar să lăsăm imaginile să vorbească...

Foaia de Topolovățu Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Politica o fac cei de sus, de la centru. Noi trebuie să ne îngrijim de comună, să o dezvoltăm!

Urbind cu domnul primar al frumoasei comunei Topolovățu Mare, nu puteam omite din interesul meu, universul educațional, cu atât mai mult cu cât edilul comunei a fost și este, pentru toți locuitorii comunei „domnul profesor Doța”, omul care înainte de a fi primar, a dat generații de elevi care azi, reîntâlnindu-și dascălul îi reamintesc de anii frumoși de școală.

Domnule primar, în începutul dialogului nostru trecut, am consemnat un răspuns al dumneavoastră care suna astfel: «Toate școlile de pe raza comunei Topolovățu Mare au autorizații sanitare de funcționare și totul este în regulă din acest punct de vedere, pentru a începe bine noul an școlar 2021 -2022. De pildă, școala din Ictar - Didinț este reabilitată și renovată, arată foarte bine, sunt condiții minunate de urmare a cursurilor pentru elevi și profesori.» Apoi am mai aflat că aveți și investiții de mai bine de un milion de lei destinate școlii. Cui i se cuvin cea mai mare parte a felicitărilor, în acest caz, primarului sau profesorului Ovidiu Doța?

► Omului! Nu trebuie să fii nici profesor și nici primar pentru a conștientiza rolul major al școlii în destinul unei comunități! Vedeți dumneavoastră, educația, cum spunea cineva, este pentru societate lumina ei solară. Ea este o funcție socială, imanență în societate și absolut necesară, pentru că numai prin ea se face posibil procesul de omogenizare so-

cială.

Domnule primar, dar despre evenimentele culturale din acest an, despre marile sărbători colective ce-mi puteți spune?

► Din păcate, datorită pandemiei, rugile de pe raza comunei noastre nu le-am mai organizat anul acesta, dar nici anul trecut, din motive de siguranță, în primul rând. Mai mult, de la o săptămână la alta, s-au tot schimbat condițiile de mișcare. Atunci nu poți să faci o previziune pe termen lung, să îți faci proiecte și să stabilești fonduri, când nu știi sigur ce va fi nici măcar pentru săptămâna viitoare.

Da, aveți dreptate, nu mai poți organiza nici o nuntă că nu știi care va fi situația epidemiologică la data stabilită.

► Exact, de pildă anul trecut am avut achiziționate serviciile și la muzică și la altele pentru „Ruga de la Topolovățu Mare” și am reziliat totul. Nu am putut ține nimic, din cauza pandemiei. De aceea anul acesta nu ne-am mai hazardat și nu am mai plănit nimic, fiindcă am prevăzut că vom avea probleme din cauza coronavirusului. Anul trecut după cum știm nu s-a permis niciun eveniment.

Domnule primar, cum merge viața politică în comuna Topolovățu Mare?

► Noi, PNL, avem 7 consilieri locali, din 11 câți sunt în total. Unul este din partea ALDE, altul din partea Partidului Ecologist, unul de la PSD și unul de la USR. Eu le-am spus de la început că trebuie să facem treabă în interesul cetățenilor și al localității. Politica o fac cei de sus, de la centru. Noi trebuie să ne îngrijim de comună, să o dezvoltăm!

Ovidiu DOȚA - Primar al comunei Topolovățu Mare

Și sugestia dumneavoastră de coeziune a fost bine înțeleasă?

► Domnule Miron, zece dintre consilierii noștri au înțeles, dar din păcate, cu unul, cel de la USR, nu ne prea înțelegem. El e Gică contra cum se spune, și mereu e împotriva.

Domnule primar, cum de ați reușit să obțineți o încredere așa de mare din partea cetățenilor, iar PNL-ul să obțină o victorie atât de categorică încât să aibă, la Topolovățu Mare 7 consilieri?

► Noi, cei de la PNL, întotdeauna am încercat să ne facem treaba, iar cu politica am lăsat-o mai încet. Am pus interesul cetățenilor pe primul loc. Oamenii au văzut și au făcut diferența. A contat ce a făcut PNL în cei patru ani de administrație. Eu sunt la al doilea mandat. Eu am avut un atuu că am venit și de la școala din localitate, unde am fost director.

V-ați păstrat echipa de conducere și în acest mandat?

► Împreună cu vicele, am fost în aceeași echipă și în primul mandat, dar și acum suntem la fel. Am făcut echipă bună, am funcționat cu succes în interesul oamenilor și a avut efect în rândul cetățenilor. Au văzut că suntem serioși și facem treabă bună. Nu ne-am abătut de la proiectele promise. În plus sunt importante și echipele care lucrează pentru atragerea fondurilor europene. De aceea avem șapte proiecte de succes.

Domnule primar, vă mulțumesc pentru acest dialog.

► Și eu vă mulțumesc, întregului colectiv de redacție precum și înaltpreașfințitului Părinte Mitropolit Ioan, președintele dumneavoastră de onoare, pentru atenția acordată comunei noastre.

ÎN ATENȚIA CITITORILOR NOȘTRI

FERIȚI-VĂ DE CELE MAI PERICULOASE ANIMALE DE PE TERITORIUL ROMÂNIEI

Prof.univ.dr. AUREL MIHUT

Dragi cititori, vă prezint în această ediție a jurnalului nostru, cele mai periculoase animale care se regăsesc pe teritoriul României:

Mistrețul - populează pădurile României, începând cu Delta și Lunca Dunării, până în desigurile Carpaților;

Lupul - munții Carpați dețin a doua cea mai mare populație de lupi din Europa, după Rusia, între 2000 și 2700 de exemplare;

Broasca râioasă brună - trăiește în România, de la 300 m în sus, fără a depăși 1 800 m altitudine.

Veninul ei, prin contact poate duce la deces prin șoc anafilactic;

Ursul brun - trăiește în toate habitatele de pădure, tufărișuri și pașiști, din zona alpină, și colinară din Munții Carpați, cât și în Parcul Natural Bucegi;

Scorpionul carpatic - este răspândit doar în țara noastră, în sud-vestul țării (Banat și Oltenia) și în județul Buzău, în galerii săpate sub pietre ori bușteni;

Tarantula românească - este cea mai mare specie de păianjeni de pe teritoriul României și preferă

zonele de câmpie, zonele inundabile, cu sol umed;

Văduva neagră - păianjenul numit astfel, este destul de rar întâlnit în România, trăiește mai ales în Delta Dunării, a Litoralului și în zonele sudice (în apropiere de Dunăre), printre pietre, buruieni sau în adâncituri ale solului;

Vipera - în România trăiesc mai multe varietăți de vipere: vipera comună, vipera cu corn, dar și cel puțin trei subspecii de vipere de stepă. Vipera cu corn este cea mai rară, dar și cea mai periculoasă.

Rubrica elevilor

Elevii NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

Elevul Sebastian Lazăr din comuna Topolovățu Mare, ar dori să știe cum este corect: „medicul m-a consultat”, „am consultat medicul”, sau „medicul m-a examinat”?

Dragă Sebastian, în limbajul curent, se întâmplă adesea ca unele structuri lingvistice să pară ambigue, din cauza unor suprapuneri de sens. Verbul a consulta, în limba română, are mai multe înțelesuri:

1. a cere un sfat, o părere, a se sfătui, a lua avizul unei persoane autorizate;
2. a examina un pacient;
3. a cerceta, a examina un text, un document, pentru a se informa.

Și verbul a examina are mai multe sensuri:

1. a cerceta, a studia amănunțit ceva sau pe cineva;

2. a cerceta un bolnav, pentru a pune diagnosticul și a stabili tratamentul;

3. a chestiona, a asculta, a supune un elev, un student, un candidat la o probă de verificare.

Așadar, pentru cei care ezită în alegerea unei anumite exprimări pentru a comunica un mesaj ca cel din întrebarea ta, trebuie precizat că, în funcție de context, se poate apela, în mod corect, la oricare dintre cele trei structuri.

De exemplu:

Medicul m-a consultat cu mare atenție, deși la cabinet era aglomerație.

Am fost consultat (examinat) de medic pentru a-mi putea prescrie tratamentul corect.

Medicul m-a examinat cu mare atenție, pentru a nu greși diagnosticul.

Am consultat medicul (am cerut sfatul / părerea autorizată) înainte de a merge într-o stațiune de odihnă și tratament.

Din albumul școlii

Privind această frumoasă sală de clasă a școlii din Topolovățu Mare, îl dai dreptate domnului profesor Ovidiu Doța atunci când spune că: „Nu trebuie să fii nici profesor și nici primar pentru a conștientiza rolul major al școlii în destinul unei comunități!”

PAGINĂ REALIZATĂ DE GHEORGHE MIRON

Foaia de Victor Vlad Delamarina

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Venind pe drumul Banatului de munte către comuna Victor Vlad Delamarina, de pe multe dealuri dimprejur, poți vedea casele frumoase ca niște ouă într-un cuiabar. Copacii care aștern pe jos, vara în amiază, o umbră binecuvântată se înalță istoviți cu crengile rare spre cerul toamnei. Departe de zgomotul infernal al orașelor, de tumultul lor agitat, oamenii de aici trăiesc mult mai liniștiți, fără peticul de tristețe pe chip al orașenilor. Dovadă și bună primire cu care domnul primar își întâmpină mereu oaspeții.

Domnule primar, ne revedem într-o lună în care restricțiile impuse de virus, redevin actuale.

► Da, era de așteptat că vor reveni restricții după acea lungă perioadă estivală în care tot ce ținea de protecție sanitară a fost uitat.

La dvs. în comună care e situația din acest punct de vedere?

► Mulțumim bunului Dumnezeu că nu am avut cazuri nici înainte și nici acum, care să ne creeze probleme majore.

La întâlnirea trecută mi-ați vorbit de cinci mari proiecte. Unul din aceste proiecte fiind legat de introducerea gazelor în gospodăriile comunei dvs., un

altul fiind cel privind introducerea canalizării ...

► Da, sunt proiecte majore pentru comunitatea noastră. Vorbesc despre cele pe care le-ați amintit, dar proiectează în sine sunt mai multe.

Domnule primar, aveți și proiecte pe care le susțineți din resurse proprii?

► Desigur, unul din aceste proiecte este destinat spațiului verde, mai exact parcurilor pentru copiii comunei noastre. Aceste proiecte care sunt din surse proprii de finanțare, îți dau desigur o linie anume, pentru că depindem numai de banii noștri.

Vorbindu-mi despre parcurile destinate copiilor comunei dvs., vă pot întreba, la începutul unui nou an școlar, despre starea instituțiilor de învățământ din comună?

► Desigur, recent am avut o discuție, o întâlnire cu directorul școlii pe ideea de a definitiva, înainte de deschiderea cursurilor lucrările la două clase în localitate Petroasa Mare, dorind ca acest început de nou an școlar să ofere, ca și până acum, cele mai bune condiții de studiu elevilor.

Aici intră și confortul termic.

► O, da! Avem de mult vreme asigurate lemnele necesare focului din perioada de recepție. Mai mult chiar, am asigurat elevilor din comună care urmează studii liceale în orașul Lugoj, transport în trei rute din localitățile comunei. Din păcate, avem

Asigurăm tuturor elevilor transportul școlar!

Cristian Ioan CARDAȘ - Primar al comunei Victor Vlad Delamarina

foarte multe rute, toate diferite, noi avem multe localități aparținătoare și asigurăm tuturor elevilor transportul școlar.

Domnule primar, v-am întâlnit, deseori pe câmpurile comunei dvs., ca un om îngrijorat și de lucrul pământului vă întreb despre lunile de secetă a acestui veri, despre cât rău a făcut această secetă?

► Enorm de mult rău. Și nu numai pământului, ci și oamenilor, care cu mari eforturi au suportat acele temperaturi. Eu sunt un apropiat cum bine ați remarcat, de agricultură prin studiile de liceu, care a fost cu profil agricol și chiar dacă studiile universitare m-au îndepărtat oarecum de agricultură, tot am rămas cu sufletul alături de pământ, de munca pământului. Revenind la întrebarea voastră, datorită secetei, culturile au avut mult, foarte mult de suferit.

Cum estimați producția din acest an?

► Mai mică decât cea de anul trecut cu 70%.

Cu 70%?

► Da. Știu este un dezastru, dar acesta este adevărat. Nu pot să apreciez situația pe plan național, dar la noi după trei luni de secetă fără un strop de apă, această situație e reală. Culturile de toamnă în marea lor parte sunt compromise.

Profitul agricultorilor?

► Doamnă, nu cred că ajung să scoată nici măcar banii de sămânță.

ISTORIA DIN SPATELE ISTORIEI

DE LA DIRECTOR GENERAL, PÂNĂ LA FEMEIA DE SERVICIU, ERAU OFIȚERI PE DEPLIN CONSPIRAȚI!

Hotelul Athenee Palace, astăzi, Hilton București, a fost reamenajat înaintea celui de-al doilea Război Mondial și era considerat unul dintre cele mai luxoase hoteluri din Balcani.

Naționalizat în 1948, devine sub bagheta unui consilier sovietic, expert KGB, un hotel special, destinat occidentalilor, după modelul hotelului Metropol din Moscova. Autorități comuniste, ale României transformă Athenee Palace într-o unitate „DIE”, în care cei peste trei sute de angajați, de la director general, până la femeia de serviciu, erau ofițeri pe deplin conspirați.

În perioada anilor '70, directorul general Vintilă era colonel al Direcției de Contraspionaj din DSS, iar adjunctul său, Rebegilă era colonel DIE. Recepționerii aveau sarcina să fotografieze în secret pașapoartele vi-

Camera de supraveghere, ascultare și înregistrare a telefonului aflat la subsolul hotelului.

zitorilor și să informeze asupra tuturor mișcărilor și acțiunilor acestora. Portarii erau ofițeri de la filaj, iar cameristele aparțin unei unități speciale din DIE, responsabile cu fotografierea și instalarea de microfoane speciale în camerele turiștilor vizitați.

Telefonistele, barmanii, ospătărițele și fetele elegante care fumau absent la recepție și prin barurile și restaurantele hotelului erau angajații Direcției de Contraspionaj.

Camerele erau dotate cu diferite mijloace electronice de supraveghere, telefoanele erau ascultate și înregistrate. Spre sfârșitul anilor '70, „fabrica de spionaj” Athenee Palace a fost clonată și pe litoral, precum și în stațiunile montane, Sinaia, Predeal și Poiana Brașov, vizitate de mulți turiști din occident.

POȘTA REDACȚIEI

CITITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

Domnul Nico-lae Buciu din comuna Victor Vlad Delamarina, ne cere informații privind zilele libere ale anului viitor.

Domnule Buciu, anul 2021 nu a fost unul foarte fericit pentru bugetari, deoarece foarte multe dintre zilele libere au căzut în weekend. Nici în 2022 nu este o situație prea roz, dar parcă e relativ mai îmbucurătoare.

Pandemia de coronavirus riscă să ne aducă și în acest an Sărbători la izolare, dar nici un calendar nu îi avantajează pe români, deoarece multe din zilele libere legale pică sâmbăta sau duminică.

Anul acesta, mai avem libere doar pe 30 noiembrie 2021, de Sfântul Andrei, marți, și pe 1 decembrie 2021 - Ziua Națională a României, miercuri. În 2022 sunt 15 sărbători legale, conform Codului Muncii. Din păcate, dintre acestea 6 vor fi în weekend și 9 în timpul săptămânii.

Zile libere în 2022 sunt următoarele:

- 1 ianuarie (sâmbătă) - Anul Nou
- 2 ianuarie (duminică) - Anul Nou
- 24 ianuarie (luni) - Ziua Unirii Principatelor Române (Mica Unire)
- 22 aprilie (vineri) - Vinerea Mare
- 24 aprilie (duminică) - Paștele Ortodox
- 25 aprilie (luni) - Paștele Ortodox
- 1 mai (duminică) - Ziua Muncii
- 1 iunie (miercuri) - Ziua Copilului
- 12 iunie (duminică) - Rusalii
- 13 iunie (luni) - Rusalii
- 15 august (luni) - Adormirea Maicii Domnului
- 30 noiembrie (miercuri) - Sfântul Andrei
- 1 decembrie (joi) - Ziua Națională a României
- 25 decembrie (duminică) - Crăciunul
- 26 decembrie (luni) - Crăciunul

Vestea bună pentru 2022 este că doar 6 din zilele libere pică în weekend, restul de 9 fiind în cursul săptămânii, față de 8 zile libere care pică în weekend, în 2021.

Potrivit prevederilor legale în vigoare, angajații care sunt nevoiți să lucreze inclusiv în zilele considerate libere, vor primi în plus la salariu, adică ziua lucrată va fi plătită dublu.

Rubrica elevilor

LACUL DIN ȚARA NOASTRĂ CARE NU ÎNGHEAȚĂ NICIODATĂ

Prof. univ. dr. AUREL MIHUT

Printre cele mai mirifice locuri din țara noastră se află un lac de o frumusețe rar întâlnită care nu îngheață niciodată, chiar dacă temperaturile scad simțitor în timpul iernii. Este vorba despre lacul „Ochiul Beilului”, care se află în Parcul Național Cheile Nerei-Beușnița, din județul Caraș-Severin, considerat unul dintre cele mai frumoase locuri naturale din România.

Culoarea lacului este de un albastru strălucitor, care îți fură privirea și este datorată razelor de soare care se reflectă asupra sedimentelor calcaroase și a concentrației de dioxid de carbon din apă.

Un drum până acolo merită tot efortul, pentru că ai văzut, iar un alt lucru uimitor este acela că apa din lacul „Ochiul Beilului” poate vindeca depresia. În zonă există și cascadele Beușnița și Bigăr, cea din urmă fiind una dintre cele mai frumoase cascade din lume.

PAGINĂ REALIZATĂ DE PROF. ANA MARIA TAPANOV

Foaia de Vermeș

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

La Vermeș este universul meu

Adalbert GYURIS

De câte ori revin în comuna Vermeș, îmi amintesc o observație plină de fală a domnului primar Ion Iacob Damian: „Domnule Miron, puține așezări din țara asta au dat atâtea personalități câte a dat Vermeșul. Și fiionul nu a secat, Vermeșul este o mină de aur din acest punct de vedere. Dacă ar fi să-i intervievați doar pe cei plecați, care s-au dovedit oameni de prim rang în locurile în care s-au așezat, nu v-ar ajunge zilele unui an. Și mă bucură faptul că nici un copil școlit în comuna noastră, nu a uitat că este vermeșan, oriunde ar trăi el. Așa e Vermeșul, cine bea apă din pământul lui, nu-l mai poate uita.” Dacă citiți interviul de mai jos, veți vedea că domnul Ion Iacob Damian, primarul comunei, are dreptate: Vermeșul a dat mari personalități care niciodată nu și-au uitat originile. Dovadă, interlocutorul meu din această pagină, pictorul, sculptorul, scriitorul, poetul și publicistul român de etnie germano-maghiară, Adalbert Gyuris, cel născut în frumoasa comună Vermeș, în luna august 1953, și care a copilărit în satul Izgar, cum îi place lui adesea să spună.

Domnule Adalbert Gyuris ați fost invitat recent la Festivalul de film de la Bocșa, această minunată vatră culturală a Caraș-Severinului. Ce ați făcut acolo?

▶ Am avut onoarea să fiu invitat la acest mare festival în comuna în care m-am format și am crescut. A fost o bucurie pentru mine să vin la o manifestare culturală așa de importantă. Am fost pe lista invitaților și am participat cu mare drag, alături de artiști consacrați și de mare valoare, iar acest fapt m-a onorat. În cea de-a patra zi a „Festivalului de Film” de la Bocșa, cetățenii au fost chemați de la ora 20.30 în parcul „Pescăruș” din Bocșa Română, la o întâlnire cu mine, care, deși sunt stabilit în Germania, am activat și activez încă pe multiple planuri artistice și culturale în România! Apoi cetățenii au urmărit o comedie savuroasă, filmul „Nea Mărin miliardar”!

Din câte știu, acolo ați avut și mai multe prezentări de carte...

▶ Da, am prezentat ultimele trei cărți semnate de mine. Una a fost o traducere din limba maghiară în limba română a unui mare scriitor maghiar, Gyorgy Spiro, „Denunțare de spioni”, care cuprinde 31 de nuvele cu întâmplări din viața lui. A doua carte a fost „Tangente”. Autografe și poveștile lor. Proză scurtă. O carte despre autografele primite de mine de-a lungul activității mele culturale din 1974 când am început să fac o bibliotecă. Am descris în carte și despre interviurile pe care le-am dat de-a lungul vieții.

Am citit aprecieri frumoase despre acest volum.

▶ Despre acest volum, Vasile Poenaru a scris astfel: „Iată o carte unică, pe cât de originală, pe atât de impresionantă prin conținutul său. Autorul publică autografele primite de-a lungul anilor și ne spune în ce împrejurări l-a primit pe fiecare dintre ele, neuitând să menționeze date importante despre cărți și despre autorii lor. Volumul de față este o adevărată delectare, iar ceea ce ne umple inima cel mai mult este căldura sufletească a acestui om, atitudinea lui frățească față de extrem de numeroșii prieteni care îi dăruiesc o frântură din ființa lor. Adalbert Gyuris tezaurează aceste frânturi și le ține calde și grăitoare, astfel încât ele ajung să ne înduioșeze, să ne încânte și să ne informeze și pe noi”.

Care a fost a treia carte prezentată la Bocșa?

▶ Este vorba de volumul de versuri „Doar trei cuvinte” alcătuită din 67 de strofe, fiecare strofă având trei cuvinte. În plus, mi-a venit ideea ca să îi contactez pe câțiva oameni de cultură pe care i-am întâlnit de-a lungul anilor. Este vorba de 33 de personalități care au avut amabilitatea să scrie gândurile lor despre carte în prefața ceea ce mă onorează și mă bucură.

Domnule Adalbert, cum v-a venit ideea să scrieți această carte?

▶ Acum pot să privesc detașat și pot să spun că am avut norocul să stau de vorbă tot cu 67 de

personalități culturale câte strofe are acest volum Doar trei cuvinte, cu care am făcut interviuri, care au și fost publicate de-a lungul anilor în diferite reviste și ziare. Așa am reușit să scot două volume cu ele. Cineva cu care am stat de vorbă îmi spunea că uneori nu poate dormi noaptea și că are legături pe care numai el le știe. Mi s-a întâmplat și mie în ultimii ani și în acele clipe îmi vin ideile interesante pe care le dezvolt adesea în cărți.

Așa v-a venit ideea să scrieți acest interesant volum?

▶ Așa mi-a venit ideea. Cineva spunea că în această carte este prezentat crezul meu despre viață, despre oameni și despre credință. George Vulturescu scria despre acest volum că ideea de „Doar trei cuvinte” e interesantă, poate produce sensuri fie că seamănă cu poezia „într-un vers” a lui Pillat, fie cu poezia haiku.

Cine semnează coperta a patra?

▶ Coperta a patra a cărții este semnată de scriitorul Vasile Poenaru, care a remarcat că autorul „propune o nouă specie lirică, obținută prin concentrarea extremă, poezia formată din numai trei cuvinte. Aplicând această formulă inovatoare, ne oferă în cadrul volumului de față, numeroase scânteii de emoție și idee care ne stimulează să ne punem sufletul și mintea în mișcare. Poetul ne ajută să înțelegem puterea extraordinară a cuvântului, a imaginii artistice, atunci când mânuitorul lor este un creator inspirat și talentat, care pătrunde structurile cele mai profunde ale gândirii și simțirii umane și vibrează la unduirile pline de semnificație ale acestora”.

Domnule Adalbert, nu pot să închei această primă parte a dialogului nostru, fără a vă întreba, despre comuna dumneavoastră natală, despre ce înseamnă Vermeșul pentru dumneavoastră?

▶ Eu m-am născut la Vermeș și am copilărit în satul Izgar, și când revin din Germania, mă grăbesc spre Vermeș că de acolo mă trag și acolo la Vermeș este universul meu și mă simt legat de acest loc. Nu pot să-l uit.

NE-AM INTERESAT PENTRU DUMNEAVOASTRĂ

ROMÂNIA VA TRECE LA ORA DE IARNĂ

Prof.univ.dr. AUREL MIHUT

Din martie 2019, Parlamentul European a votat în favoarea renunțării la practica de a regla ceasurile cu o oră primăvara și toamna începând cu 2021. Deși Comisia Europeană a propus renunțarea la ora de iarnă, până în acest moment în România nu s-a luat o decizie în acest sens. Astfel, în acest an, trecerea la ora de iarnă se face în noaptea de 30 – 31 octombrie, când ceasurile se vor da cu o oră înapoi, ora 04:00 devenind ora 03:00.

Medicii afirmă că schimbarea orei ne poate afecta desul de mult organismul, adaptarea completă a organismului la noul program se va întâmpla în aproximativ două săptămâni.

Printre problemele provocate de schimbarea orei, cercetătorii au remarcat: insomnia, durerile de cap, oboseala, dar și anxietatea. Copiii și vârstnici sunt cei care resimt cel mai puternic această schimbare. Riscurile mai mari există la persoanele cu boli cronice, la depresivi, dar și la persoanele în vârstă care sunt singure și în plus se confruntă cu insomnie, cefalee sau vertij, dar și cu modificarea apetitului.

MEMORIA DOCUMENTELOR

Bătălia pentru Moscova ocupă loc în ordinea importanței, având șapte milioane de combatanți, care s-au înfruntat pe viață și pe moarte în condițiile unei ierni neobișnuit de grele chiar și pentru ruși.

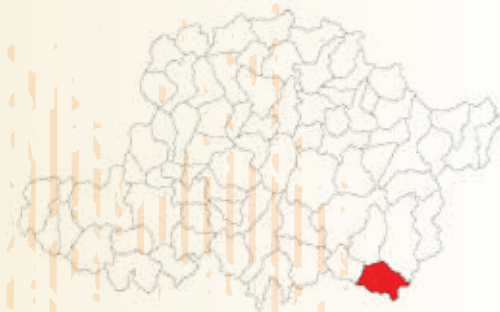
În 1942, la Stalingrad, s-au înfruntat patru milioane de combatanți, ocupând locul doi în istoria artei militare, iar locul trei este ocupat de bătălia pentru Berlin la care s-au luptat, de ambele părți, 3,5 milioane de combatanți.

Să mai menționăm faptul că sub zidurile Moscovei au pierit atunci 926.000 de sovietici, o cifră egală cu totalul pierderilor anglo-americane în tot Războiul Mondial!

PAGINA REALIZATĂ DE GHEORGHE MIRON

Foaia de Birchis

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Am fost asigurat de domnul primar Ioan Guțu de tot sprijinul din partea domniei sale

Petru Alexandru BOHOTICI - Directorul Școlii Gimnaziale „Alexandru Mocioni”

Primarul comunei Birchis, domnul Ioan Guțu ne-a îndemnat mereu să vorbim cu oamenii comunei sale. Așa se face că pașii ne-au dus, de această dată, la școala din comună acolo unde întâlnindu-l pe directorul ei am reînodat un trecut dialog.

Domnule director, stăm de vorbă la scurt timp de la începerea noului an de școală, amenințați de același virus care în anul care a trecut ne-a închis școlile. Astfel că în perioada predării online, părinții au fost nevoiți să preia o parte din responsabilitățile școlii, credeți că acest fapt i-a determinat să conștientizeze cât de dificil este rolul dascălului?

► O parte dintre părinții copiilor care învață în școala din Birchis au fost alături de noi tot timpul. Școala online a avut ca rol responsabilizarea unor părinți față de copiii lor, demonstrând că dascălul este al doilea părinte pentru copiii lor. Părinții nu au studii de specialitate și este de înțeles că au avut probleme în a-și ajuta copiii în perioada online, dar am colaborat cu aceștia, au fost îndrumați de cadrele didactice cum să procedeze și chiar au participat la orele online.

Se pare că, și în acest an vom face slalom printre obstacole cu această „soluție de avarie” a

învățământului, cum este considerată școala online, dar o vom face cu profesori nemotivați, dezamăgiți de atitudinea guvernanților care au anunțat că majorarea salarială nu va avea loc nici acum. Cum vedeți situația, având în vedere că, după tot efortul depus, putem vorbi chiar și de un efort financiar, cadrele didactice se simt din nou desconsiderate?

► Dintre salariile cu studii superioare, cadrele didactice sunt cele mai prost plătite. Școala românească trăiește prin dăruirea și profesionalismul unor oameni care știu și simt că elevii lor nu sunt vinovați de situația creată de politicieni. Au fost amânate două majorări salariale prevăzute de lege și nu este prima dată. Cel mai dureros este că, în luna februarie am demarat printr-un proiect „POCU” recuperarea materiei pierdute în perioada online, orele remediale s-au desfășurat în lunile martie, aprilie, mai și iunie...

Câte ore?

► Câte 20 de ore pe lună ore care trebuiau plătite cu 2 000 de lei pe o grupă de minimum 10 elevi. Doamnă profesor Alina, suntem în luna septembrie și nu a fost plătită decât luna martie.

Și celelalte?

► Celelalte la „sfântul așteaptă”!

Domnule director, credeți că această situație va afecta munca colegilor dumneavoastră, și dacă da, în ce măsură va avea repercusiuni această decizie asupra activității la clasă?

► Colegii mei sunt nemulțumiți de situația crea-

tă, nu este plăcut să fii sacrificat atunci când știi că, oricum o faci de bunăvoie, deci activitatea lor nu va fi influențată de aceste decizii nedrepte, fiindcă sunt oameni cu vocație, conștienți că menirea lor nu este una politicianistă.

Se știe că lipsa fondurilor este o problemă acută a învățământului românesc, cum faceți față acestui inconvenient?

► Am avut o serie de discuții cu domnul primar căruia i-am prezentat nevoile financiare ale școlii și am fost asigurat de domnul primar Ioan Guțu de tot sprijinul din partea domniei sale.

O veste bună!

► Da, cu sprijinul nemijlocit al domnului primar și al doamnei viceprimar, pot să spun că școala și-a deschis porțile în condiții optime. Este asigurat astfel și necesarul de material lemnos pentru încălzire, s-au făcut reparații, acolo unde a fost nevoie, există autorizații sanitare și PSI.

Lucruri bune.

► Mai mult, nu vreau să încheiem discuția noastră fără a aduce la cunoștința părinților cu copiii la școală, că pentru școala din Birchis s-a demarat un proiect care prevede reabilitarea totală a clădirii.

Domnule director, vă mulțumesc pentru acest dialog și sper ca noul an școlar să vă ofere satisfacția că munca dumneavoastră și a dascălilor este corect apreciată!

► Și eu vă mulțumesc pentru atenția pe care o acordați școlii din Birchis.

DIN CARTEA DE ISTORIE A COMUNEI

RUGA LA BIRCHIS ACUM 150 DE ANI!

AUREL VODICEAN

Acum cu mai bine de un veac în urmă, când bucuriile colective nu erau interzise, când apropierea fizică nu era oprită prin dictatură medicală, și feciorii puteau ține în brațe fetele dragi, în comuna Birchis, rugile erau ținute cu sfințenie. Dacă cei de azi mai știm ce înseamnă și cum se desfășoară o rugă a satului, cei de mâine, din păcate, vor întâlni această sărbătoare doar în cărți.

Opt septembrie. Sânta Marie Mică. Tradiționala „Rugă” în grădina bisericii. După obiceiul străbun, s-a împrejmuț iarăși vatra „Rugii” cu ramuri verzi de carpen. Musafirii și mai ales invitații, rude și prieteni din satele învecinate și

mai de departe, au început să vină. Cu o zi mai înainte unii, alții în dimineața sărbătorii. Mesele îmbelșugate te atrag ispititor. Sarmalele așteaptă în straiile frunzelor de varză sau ale viței de vie. Din tăvile aburinde, hoarele decapitate, cu pieptul rumen în sos de vin, te cheamă, ca și torturile în ie de unt, ornamentate cu zmeură sau jumătăți de cireșe.

Peste atâtea nestemate gastronomice tronează formațiuni de sticle în care prunii și viile și-au scurs dar-nice licoarea. Asemenea bunătați nu se găsesc pe toate mesele. Fiecare o sărbătorește după posibilitățile sale. Nașul „Rugii” este în mare vervă. De aici, de la el, va pleca alaiul, servind pe cei veniți cu băuturi și prăjituri. Nu vor lipsi jocurile, „Învârtite”, „Ardelene”, „De doi”, desfășurate în ocolul lui. Biserica este arhiplină.

Musafirii îngroașă rândurile credincioșilor. După terminarea slujbei, părintele invocă aspectul de liniște și armonie sub care trebuie să se desfășoare petrecerea, cu atât mai mult cu cât ea are loc în grădina bisericii. Această sărbătoare, amintește părintele, s-a regăsit în mod deosebit și în rugăciunile noastre de astăzi către Dumnezeu, pentru recoltele țarinei și curățenia sufletelor noastre.

De pe podul ridicat lângă gard sub cupola verde a rudelor de carpen, muzicanții locali, ajutați și de alți mesageri ai cântecului aduși de prin apropiere, și-au intrat în drepturi. Părintele, ca de obicei, are onoarea primului joc, în sutana preoțească, pe ritmurile unui joc lent și destul de puțin, nu de regulă cât ține melodia. Fata care începe cu părintele jocul „Rugii” este aceea care a câștigat întrecerea, depunând suma cea mai mare pentru fondul de organizare a petrecerii. Fetele și feciorii se înlănțuie în vârtoarea jocului.

Fiecare va juca la început cu fata „Cerută la joc” pentru un an, după obiceiul străvechi. Partenerii se schimbă între ei, atâta timp cât „Fata cerută” nu așteaptă nejucați pe margine.

PE-ASTA O ȘTIAȚI?...

ȚARA CU CELE MAI MULTE ZILE OFICIALE

Prof. univ. dr. AUREL MIHUȚ

România este țara cu nu mai puțin de 82 de zile oficiale, instituite prin nu mai puțin de 79 de legi. Iată câteva exemple care te vor face, stimate cititor, să râzi sau să plângi:

- 11 Martie - Ziua Națională a Meseriilor;
- 2 Aprilie - Ziua Prefectului, pentru recunoașterii rolului și meritelor Instituției Prefectului la dezvoltarea țării din punct de vedere economic, cultural și social;
- A doua duminică din Mai - Ziua Tatălui și a Adolescentului;
- 2 Iunie - Ziua Națională a Adopției;
- 3 Iunie - Ziua Națională a bicicletei;
- 23 Iunie - Ziua Funcționarului public;
- 25 Septembrie - Ziua dăruirii;
- 30 Octombrie - Ziua pacientului cu arsuri;
- 17 Noiembrie - Ziua Națională a Copilului Prematur din România;
- 19 Noiembrie - Ziua bărbatului.

Deputatul UDMR, Szabo Odon, într-un proiect de lege nu propune desființarea vreunei zile oficiale, vrea să unifice cele 79 de acte legislative care instituie multiplele zile oficiale într-o singură lege. Apropo, pe când Ziua peștelui?

Din albumul satului Căpâlnaș

Construcția noului spital din comuna Birchis, satul Căpâlnaș, se apropie de sfârșit. Înainte de a se tăia panglica inaugurată, domnul primar Ioan Guțu a legat localitatea de noua clădire printr-un necesar și nou trotuar.

PAĞINĂ REALIZATĂ DE PROF. ALINA FRENȚIU

TOȚI SCRIITORII MARI AU BĂUT VIN

Mijloc de septembrie. Revenind pentru o întâlnire programată cu Vasile Todî în livada casei sale din câmpia Banatului, nu mică mi-a fost mirarea atunci când l-am auzit spunându-mi: „Roxana dragă, în locul unui dialog cu mine, azi îți pot oferi un interviu rar realizat de Mihai Ispirescu cu un scriitor mare, cu Fănuș Neagu, cel spătos și pitoresc ca un paharnic domnesc. Vezi, strugurii din livadă miros a vin și vorbirea maestrului despre vin fiind una expert-metaforică va încânta cu siguranță cititorii tăi, mai mult decât dialogul cu mine.”

Domn' Fănuș, ați scris mult cu penița?

Numai în cursul școlii primare și la liceu. Extemporalele și tezele. În rest, până la apariția pixului, în România a apărut destul de târziu, am scris numai cu creionul. Pentru mine, creionul, indiferent marca, trebuie să fie foarte bine ascuțit. Nu pot scrie nici cu stiloul, fiindcă-l apuc de peniță și mă fac ca dracu pe mâini, pe gât, pe ochi. Din cauza acestei neputințe de a scrie numai cu creionul, am pierdut, prin dregădarea scriiturii, manuscrisele a trei volume de nuvele și a unui roman.

Cum v-ați descurcat cu hârtia de-a lungul timpului?

Am scris pe tot felul de hârtie. De la hârtia de sac, până la supervelină, dar cel mai mult îmi place hârtia de lux. Îmi place hârtia de lux, fiindcă la amândouă degetele mici de la mână – astea, uite – am suferit degerături pe vremea liceului militar și la atingerea hârtiei zgrunțuroase simt, uneori, dureri de nesupportat. Dar după o oră de lucru, mă obișnuiesc și, cum nimeni nu mi-a dat vreodată, în afara părinților, mâncare degeaba, scriu intens și citesc de o sută de ori mai mult.

Inversul unor scriitori, care scriu mai mult decât citesc.

Butada asta cred că a făcut-o un satiric. O gust ca atare și o consider total nedreaptă, fiindcă în viața mea nu am cunoscut un scriitor demn de acest nume care să nu fie dublat de un om de cultură și un împătimit al lecturii.

Contează spațiul? Sunteți dependent de locul în care scrieți?

Cândva, mi-amintesc vag, eram. De mult nu mai sunt. Pot scrie oriunde, cu condiția să fiu singur. Cel mai mult îmi place să scriu într-o cameră cu deschidere spre câmpie sau spre munte și cu o ulciică de flori pe masă.

Ați spus flori, să ne-nțelegem!...

Da! Nu vin. Dacă beau o gură de alcool, nu pot să scriu.

Acum, poate este cazul să recunoaștem deschis, că alături de inimă și de mâna dreaptă ne-a stat și un pahar cu vin!

Buna-cuviință mă pune să spun că ne-au stat două! Ba uneori chiar trei! Care este drumul vinului în opera dumneavoastră?

Drumul vinului trece prin mine ca să ajungă în operă!

Evident!

Eu nu sunt un băutor de vin, dar înaintând în vârstă îmi place la nebunie vinul alb, sec, rece, mult și gratis. Nu! Am glumit, întodeauna îl plătesc. Îmi place vinul, starea de euforie care mi-o dă, exclud extazul exagerat, pentru că el ține de anormal, vreau să spun că vinul mă binedispune, mă farmecă și îmi dă o fericire, sigur, de multe ori artificială, dar fericire. Nu cred că voi putea scrie un rând când beau. De câte ori scriu, nu pun nici un strop pe limbă, nu pot, mi se duce orice idee din cap și orice scânteie a verbului.

Este foarte bine să precizăm lucrul acesta pentru că publicul, lumea crede că un mare scriitor poate scrie, deseori, miind penița în burduful cu vin!

Nu cunosc! N-am cunoscut! Probabil c-or fi, dar eu nu am știre.

Băutura se întâmplă totuși, în afara momentelor de creație!

Da! Există o stare de euforie la scris, a cafelei sau a ceaiului. Cunosc scriitori care beau zece cafele, sau care beau mult ceai. Eu în timpul scrisului nu consum decât apă.

Este clar, pentru că băutura te dezordonează.

Cunosc toate podgoriile din România și multe din străinătate, dar asta e altă poveste. Am coborât

prin pivnițe nenumărate. Aș vrea să spun că toate pivnițele au o poveste a lor, subpământul cu daruri de lumină, o altă halima decât cea de la suprafață, halimaua celor „1001 de nopți”, fiind aici halimaua celor „1001 de butoaie”.

Halimaua noastră românească?!

Da, și a mea personală. De exemplu, crama de la Panciu începe undeva sub vie și se termină sub gară! Poți să mergi cu oștile lui Tudor Vladimirescu ca s-o cucerești. E lungă de aproape doi km. Sau cramele de la Cotnari – pline cu frâncușă, nu cu vin dulce -, Cramele de la Bucium, Cramele de la Huși.

Credeți că dacă ați fi fost băutor de bere și nu de vin ați fi scris altfel?

Da, aș fi scris tâmpenii.

Credeți că există o literatură compartimentată pe băutori?

Da, există! De exemplu în literatura flamandă scriitorii belgieni sunt mari băutori de bere. Grogul este apă caldă în care pui niște lămâie și niște rom, sau niște alcool, nu sunt specializat în asta, nici nu mi place. Belgia și-o bună parte a nordului Germaniei sunt consumatori de bere și grog. Ca și englezii. Lor, da, le priește berea.

Unde se simte influența băuturii în literatura respectivă?!

Toți scriitorii mari au băut vin, începând cu Rabelais, Creangă, Sadoveanu. Cei mai mari ai noștri toți au băut vin.

Deci ce-ți dă vinul față de bere, față de țarie?

Îți dă atingerea altoiului de 2000 de ani cu Dumnezeu. Față de bere care e un produs al hameiului nu am aplecâciune. Acum fac o paralelă, știi că hameiul e cules de oameni care poartă șorțuri de toval? Știi de ce? Atingerea hameiului cu trupul omului duce la impotență, pe când atingerea vinului cu sufletul omului duce la exaltare, la imaginație somptuoasă și la frumuseți franțuzești. Dă-mi voie să-ți spun că șampania învoldurează filosofia și literele franceze.

Atingerea berii cu sufletul omului,

FĂNUȘ NEAGU

prin urmare, duce la impotență!

Berea bosumflă, duce la râgâieli și cântec de cai Belgieni!

Goethe bea bere!

Stai puțin, sunt și excepții, iar Goethe e una dintre cele fericite. Dar sunt convins că bătrânul Dumnezeu al literelor germane știa ce e ăla un vin adevărat!

Sunt sigur și eu, bineînțeles că știa, mai cu seamă un vin de Rin. Berea cred că e o băătură...

Inventată de călugări, Dumnezeiască invenție, dar transmisă muritorilor păguboși.

Pentru a-i tâmpi!

Nu tâmpește atâta, cât te adoarme, pe când vinul te-naltă și pe urmă te seceră, dar vinul bun, băut ca o îndeletnicire a frumuseții, duce doar la izbucniri de patimi de dragoste, de frumusețe și cântec lăutăresc.

E adevărat și eu am mândria băutorilor de vin, dar ce facem cu rușii care sunt, poate, cei mai mari băutori de vodcă ai lumii?!

Coboară din Siberia și coboară din Aurora Boreală. Nu te poți înfrunța cu gerul în Aurora Boreală dacă nu ești cald de la creștet până-n tălpi. La ei vodca este lumina sufletului lor. Eu am fost invitat în casele de scriitori sau regizori, de exemplu, la Nichita Mihalkov, marele regizor, și la ei se bea vodcă servită în carafă, cu pahare mari și la urmă, drept desert, un deget de vin...

Vin dulce, în păhăruțe de lichior...

Da, era un vin din Armenia, nu din Georgia, era dulceag.

În toată opera lui Cehov nu se bea un pahar de vin.

Vreau să-ți mai spun ceva, o curiozitate a marii literaturi ruse și sovietice - că și ea a dat genii - : Eu nu am găsit în cărțile lor turme de oi.

Oare de ce?

Nu știu de ce. Cred că au, dar nu-i interesează, cred că erau mari crescători de vite și de cai. Oile le scapă de la subțioară!

Inseamnă că „Miorița” ne aparține în exclusivitate.

Da, fiindcă noi suntem poporul balcanic care a cunoscut transhumanța.

„Trei ciobănei, cu trei turme de oi!”

Balada aia mi se pare mie cam desuetă. Sau anacronică. Asta e părerea mea. Dar pe noi tranhumanța ne-a împrietenit cu toate popoarele Balcanilor. Culmea este, însă, că o insulă, marea insulă Britanică este cea mai mare consumatoare de carne de berbec și de friptură rece de berbec. Uite un paradox, la noi, oaia este alimentul macedonenilor. Nu suntem mari consumatori de carne de oaie, ca albanezii ori sârbii.

În fiecare primăvară aveți nostalgia pelinului de mai și în fiecare toamnă aveți nostalgia unei pastrame!

Pelinul! De la revoluție încoace nu am mai găsit Pelin de Mai. Culeg peliniță și mi-o bag într-un pahar. Ne-am uitat tradițiile în materie de băutură. Am rămas însă discipoli ai vinului bun. Eu am crescut în familia de băutori de vin. În Câmpia Brăilei se bea un vin sălbatic, ruginit și viforos. Am avut noroc să cresc într-o familie de zdraveni băutori de vin, deși își risipeau ultima fărâmă din ființa lor pentru a seceră, a prăși etc. Aceiași oameni erau mari băutori de vin și ascultători de cântece lăutărești.

Cum vă explicați maestrul Fănuș Neagu un mare necaz al meu, băutor de vin?!

Tu ești din partea Ploieștiului! Ce necaz ai?!

A fost și a rămas până în zilele noastre, diferența extraordinară între vinul pe care îl iei de la producător și vinul pe care-l găsești în magazine. Todeauna, pe lângă vinul bun, cele mai mari făcături și cele mai mari poșirci, cele mai mari falsuri s-au vândut și se vând în urbea mea, la 16 km de celebrele Valea Călugărească și Urlați!

E în firea noastră să falsificăm adevărul. Noi românii suntem cei mai mari falsificatori!

Maestre Fănuș Neagu, un bun prieten al nostru cu care am stat de vorbă zilele trecute ne spunea că

ține o tonă de țuică în beciurile lui, și nu are cui s-o vândă, în timp ce în cârciumi nu găsești o țuică adevărată. Am avut un văr care a venit acum în România și a cumpărat o țuică „Haiduc”, după care, la 24 de ore, a decedat!

Sunteți voi mai slabi de inimă. Păi dacă veneai la mine în sat murea vânzătorul, nu consumatorul. Ce să spun, falsurile de acuma de după revoluție sunt dezastruoase. Ar trebui ca statul să intervină cu o duritate care să ducă până la glonț, pentru că falsurile de vin, țuică, decimează neamul mult mai rău decât foametea. Eu vorbeam însă, de vremurile glorioase, care sper că se vor reinstaura în această țară, pentru că vinul este băutura predilectă a românului.

Domnule Fănuș Neagu, vinul este farmec și aliment, băut cu bucurie cu prietenii și „cu omul frumos”, împreună cu busuiocul toamnei, cu îngânarea pitpalacului primăvara. Îți creează cea mai frumoasă nostalgie pe care n-o face nici o altă băătură! Eu scriu undeva, cum se bea și se petrecea către 1900, vara, prin cârciumile mahalalelor ploieștene, cu vin bun scos din crame adânci:

«Din colțul străzii, dinspre Matache Bârbierul, răzbate semnalul de ziuă al pitpalacului, flașnetă atacă vijelios „Valsul dimineții”.

- Plata, că ne-a apucat ziua!

- Păi ați avut: 16 fleici în sânge, 20 de mititei, 10 patricieni, 16 perechi de fudulii, cu 10 chile de vin la găleată. Dați 3 lei și să vă fie de bine!...

- Uite 8 băncuțe! Nu mai da restul!...

Asta a fost viața unei lumi, cândva. Așa se bea și se trăia! Noi trebuie să avem învățăturile lui Christos: „Eu sunt vinul și viața!” Adevărul este că vinurile românești, care au fost până acum medaliate cu aur, argint și bronz, atât de bine primite pe piața lumii, au ajuns, după revoluție, să fie mângălite de noi înșine, nu cu apă, ci cu niște ingrediente pe care nu le cunosc și duc la moarte.

Ediție coordonată de Roxana FURDEAN